

НАРЕДБА № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

Обн. - ДВ, бр. 51 от 05.06.2020 г.; изм., бр. 48 от 08.06.2021 г.; изм. и доп., бр. 68 от 17.08.2021 г.; изм. и доп., бр. 26 от 01.04.2022 г., в сила от 03.05.2022 г.; изм. и доп., бр. 27 от 05.04.2022 г., в сила от 05.04.2022 г.; изм., бр. 55 от 15.07.2022 г.; изм. и доп., бр. 36 от 21.04.2023 г.; изм. и доп., бр. 90 от 27.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 90 от 25.10.2024 г.

Приета с Решение № 210-Н от 21.05.2020 г. на Комисията за финансов надзор

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Доп. - ДВ, бр. 68 от 2021 г.; изм., бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.; изм., бр. 55 от 2022 г.; доп., бр. 36 от 2023 г.; изм. и доп., бр. 90 от 2024 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.) С наредбата се уреждат изискванията към инвестиционните посредници, както и към инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги, съответно финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, с цел защита интересите на клиентите и осигуряване на прозрачност и стабилност на пазара на финансови инструменти, включително изисквания, свързани със сключването и изпълнението на договори с клиенти, както и с вътрешната организация.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 90 от 2024 г.) За банките - инвестиционни посредници, когато предоставят една или повече инвестиционни услуги и/или извършват инвестиционни дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), не се прилагат глава втора, с изключение на чл. 38 относно ръководителя на звеното, осъществяващо функцията по съответствие с нормативните изисквания (звеното за проверка на съответствието) и глава трета „а“.

(3) Глава четвърта се прилага и за инвестиционните посредници и банките, когато продават (предлагат) структурирани депозити или съветват клиенти във връзка със структурирани депозити.

(4) (Нова - ДВ, бр. 68 от 2021 г.; изм., бр. 55 от 2022 г.; доп., бр. 36 от 2023 г.) За управляващите дружества, които предоставят услуги по чл. 86, ал. 2, т. 2 - 4 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране, и за лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, които предоставят услуги по чл. 198, ал. 5 от същия закон, се прилагат съответно чл. 40, ал. 1 - 4, чл. 41 - 46, 49 - 52, 58 и 73 - 97.

(5) (Нова - ДВ, бр. 90 от 2024 г.) За нефинансовите контрагенти по чл. 2, т. 9 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (ОВ, L 201/1 от 27 юли 2012 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 648/2012“, които не са лица по чл. 1, ал. 2, т. 2 и 3 от Закона за Комисията за финансов надзор и които са взели решение да отчитат данните по своите договори с финансови контрагенти за извънборсови деривати, се прилага съответно чл. 57а.

(6) (Нова - ДВ, бр. 90 от 2024 г.) За нефинансовите контрагенти по чл. 3, т. 4 от Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 337/1 от 23 декември 2015 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 2015/2365“, които не са лица по чл. 1, ал. 2, т. 2 и 3 от Закона за Комисията за финансов надзор, когато сключват сделка за финансиране с ценни книжа с финансови контрагенти, която в счетоводния баланс на нефинансовия контрагент надхвърля праговете на най-малко два от трите критерия по чл. 19, ал. 4 от Закона за счетоводството, се прилага съответно чл. 57б.

Глава втора

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНКА НА ПРИГОДНОСТТА

Раздел I

Допълнителни изисквания към управителния и контролния орган на инвестиционния посредник, на инвестиционния холдинг, на смесения финансов холдинг, на финансовия холдинг и на финансовия холдинг със смесена дейност. Допълнителни изисквания към лицата по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ. Оценка на пригодността от инвестиционния посредник

(Загл. доп. - ДВ, бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.)

Чл. 2. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 68 от 2021 г.; доп., бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.; изм., бр. 55 от 2022 г.) (1) Оценките по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ се извършват от комитета за подбор на кандидати, когато в инвестиционния посредник е създаден такъв комитет.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 68 от 2021 г.; доп., бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.; изм., бр. 55 от 2022 г.) Оценките по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ се извършват от контролния орган на инвестиционния посредник или от комисия в състав, определен от управителния или контролния орган на инвестиционния посредник, когато в инвестиционния посредник не е създаден комитет за подбор на кандидати. В комисията по изречение първо не участват лица, на които са възложени изпълнителни функции.

(3) Служителите в звената на инвестиционния посредник за проверка на съответствието, човешки ресурси, управление на риска и правно обслужване съдействат за извършването на оценките по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ.

(4) Първоначалната оценка по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ се извършва преди сключване на договор със съответния член на управителния или контролния орган на инвестиционния посредник.

(5) (Нова - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) Оценката по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ на колективната пригодност на членовете на управителния орган включва и прокуриста на дружеството.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) При извършване на оценките по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ се прилагат вътрешните правила, политиките и процедурите по чл. 14, ал. 2, чл. 20, ал. 1, чл. 22 и чл. 26, ал. 1, съобразени с естеството, мащаба и сложността на дейността му и вида и обхвата на извършваните от инвестиционния посредник инвестиционни услуги и дейности.

Чл. 3. (1) Оценката по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ може да бъде извършена и след избора на лице за член на управителния или контролния орган на инвестиционния посредник, когато:

1. съответното лице е предложено за член на управителния или контролния орган при провеждане на общо събрание на съдружници/акционери, като управителният орган, съответно контролният орган, не е бил информиран своевременно за това, че ще бъде предложен за избор нов член, или

2. е налице необходимост от назначаване на нов член, защото член на управителния или контролният орган е напуснал, починал или е бил отстранен като непригоден.

(2) Инвестиционният посредник предвижда в договора за управление, сключен със съответния член на управителния или контролният орган, че изпълнението на

функциите му ще бъде преустановено незабавно, ако той бъде оценен като непригоден да изпълнява съответната длъжност.

(3) В случаите по ал. 1 инвестиционният посредник оценява пригодността на новоназначения член и колективната пригодност на управителния или контролния орган в срок до 14 дни от назначаването му и подава заявление за одобрението му по чл. 15 от ЗПФИ в 7-дневен срок от оценката. Инвестиционният посредник уведомява незабавно съответния член на управителния или контролния орган, ако той е оценен като непригоден.

Чл. 4. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) (1) При извършване на оценките по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ се взема предвид цялата относима информация, с която разполага инвестиционният посредник, и се отчитат рисковете, които могат да възникнат, ако бъдат установени слабости, засягащи пригодността на членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган, поотделно и колективно, включително репутационни рискове.

(2) При извършване на последващи оценки по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ се вземат предвид:

1. представянето на членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган, поотделно и колективно, и ситуацията или събитието, което е предизвикало последваща оценка и въздействието му върху пригодността;

2. ефективността на работния процес на управителния орган, съответно контролния орган, включително ефективността на информационните потоци и потока на информация към членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган, въз основа на информация, предоставена от звеното за проверка на съответствието, а когато са създадени - и от звеното за управление на риска и звеното за вътрешен одит;

3. (доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) ефективността и разумното управление на инвестиционния посредник, включително дали управителният и контролният орган са действали в най-добрия интерес на инвестиционния посредник, както и във връзка с противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма;

4. способността на управителния орган, съответно контролния орган, да се съсредоточи върху стратегически важни цели;

5. адекватността на броя на проведените заседания, посещаемостта, отделеното време и активността на членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган, по време на заседанията;

6. всичките промени в състава на управителния орган, съответно контролния орган, и всичките слабости по отношение на пригодността, поотделно и колективно, като се отчете бизнес моделът и стратегията към риска на инвестиционния посредник и промени в тях;

7. целите на управителния орган, съответно контролния орган;

8. целите на инвестиционния посредник;

9. независимостта на членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган, включително дали вземането на решения се влияе от член, или малка група членове и дали се спазва политиката по отношение на конфликта на интереси;

10. степента на изпълнение на целите, заложи в политиките и процедурите по чл. 20, ал. 1;

11. събитията, които оказват съществено въздействие върху пригодността на всеки член на управителния орган, съответно всеки член на контролния орган, и колективната пригодност, включително промени в бизнес модела, стратегиите и организацията на инвестиционния посредник.

12. (нова - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) основателни причини за съмнение, че се извършва, било е извършено или е имало опит да се извърши изпиране на пари или финансиране на тероризма или други финансови престъпления, или че съществува повишен риск от тези действия, включително вследствие на неблагоприятни констатации, направени от вътрешните или външните одитори или от компетентни органи по отношение на адекватността на системите и контролите на инвестиционния посредник за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

(3) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) При извършване на последваща оценка по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ се вземат предвид и:

1. възложените задължения и отчетните процеси в рамките на инвестиционния посредник, включително ако е приложимо в рамките на групата, за да се установи дали е необходима промяна в разпределението на задълженията между членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган, като се отчита цялата относима документация;

2. достоверността и надеждността на всяка информация, която е довела до последващата оценка, и сериозността на всички твърдения или действителни нарушения от страна на един или повече членове на управителния или контролния орган.

Чл. 5. (1) Инвестиционният посредник осигурява достъп на комитета за подбор на кандидати, а когато не е създаден такъв на контролния орган, съответно на комисията по чл. 2, ал. 2, до цялата информация, необходима за извършване на оценките по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ.

(2) Инвестиционният посредник осигурява достъп на акционерите, съответно съдружниците, до резултатите от всяка оценка по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ, както и до относимата информация относно пригодността във всеки един момент на членовете на управителния и контролния му орган.

(3) Информацията по ал. 2 е част от материалите за общото събрание за избор на съответното лице за член на управителния или контролния орган на инвестиционния посредник.

Чл. 6. (1) При извършване на оценка на колективната пригодност на управителния орган, съответно контролния орган на инвестиционния посредник, се вземат предвид оценките на пригодността на всеки член на управителния орган, съответно всеки член на контролния орган, поотделно.

(2) При извършване на оценка на пригодността на всеки член на управителния орган, съответно всеки член на контролния орган на инвестиционния посредник, се взема предвид оценката на колективната пригодност на управителния орган, съответно контролния орган.

(3) При установяване на слабости в колективната пригодност на управителния орган, съответно на контролния орган на инвестиционния посредник, се преценява дали някой от членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган на инвестиционния посредник, не е пригоден.

Чл. 7. (1) Инвестиционният посредник текущо следи за спазване на изискванията за пригодност на управителния и на контролния му орган, поотделно и колективно, включително и с цел идентифициране на случаи, при които следва да извърши последваща оценка.

(2) Последващите оценки по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ се извършват най-малко веднъж на 2 години, а за значимите инвестиционни посредници - най-малко веднъж годишно.

(3) Когато последваща оценка по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ е наложена от конкретно събитие или ситуация, инвестиционният посредник може да ограничи обхвата ѝ само до събитието или ситуацията, която е наложила нейното извършване.

Чл. 8. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) (1) Оценка на пригодността на член на управителния орган, съответно член на контролния орган, се извършва в следните случаи:

1. когато лице подава заявление за получаване на лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник при условията и по реда на ЗПФИ;

2. когато настъпят промени в състава на управителния орган, съответно контролния орган на инвестиционния посредник, включително:

а) когато се назначава нов член на управителния орган, съответно нов член на контролния орган, включително в резултат на пряко или непряко придобиване или увеличение на квалифицирано дялово участие в инвестиционния посредник, като в този случай оценка се извършва само на новия член;

б) когато се преназначава член на управителния орган, съответно член на контролния орган, ако изискванията за заемане на длъжността са променени, или когато член на управителния орган, съответно член на контролния орган, се назначава на различна длъжност в същия орган на инвестиционния посредник, като в този случай оценка се извършва само на члена, чиято длъжност се е променила, и обхваща анализ на съответните аспекти, като се вземат предвид всички допълнителни изисквания за длъжността;

3. текущо в съответствие с ал. 3 и 4.

(2) При извършване на оценка по ал. 1 се оценява дали членът на управителния орган, съответно членът на контролния орган на инвестиционния посредник:

1. има достатъчно добра репутация;

2. притежава достатъчно знания, умения и опит за изпълнение на задълженията си;

3. (доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) е способен да действа честно, почтено и независимо с цел извършване на точна собствена преценка и оспорване, когато е необходимо, на решенията на управителния орган, съответно решенията на контролния орган, и упражняване на ефективен контрол и наблюдение върху вземането на управленски решения;

4. е способен да отделя достатъчно време за изпълнение на задълженията си в инвестиционния посредник.

(3) Последваща оценка на пригодността на всеки член на управителния орган, съответно всеки член на контролния орган на инвестиционния посредник, се извършва в следните случаи:

1. когато има съмнения по отношение на пригодността на членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган, поотделно или колективно;

2. в случай на съществено засягане на репутацията на член на управителния орган, съответно член на контролния орган, включително случаи, в които членовете не спазват политиката на инвестиционния посредник по отношение на конфликти на интереси;

3. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) когато са налице основателни причини за съмнение, че е извършено, се извършва или е имало опит да се извърши изпиране на пари или финансиране на тероризма, или че е налице повишен риск от такива действия, свързан с инвестиционния посредник, и по-специално в случаите, в които наличната информация предполага, че инвестиционният посредник:

а) не е въвел подходящи механизми за вътрешен контрол и процедури за ограничаване и ефективно управление на рисковете от изпиране на пари или финансиране на тероризма, което е установено при текущия надзор;

б) е установено, че е нарушил задълженията си за противодействие на изпирането на пари или финансирането на тероризма в държавата членка по произход или в приемащата държава членка, или в трета държава;

в) е променил съществено своята дейност или бизнес модел по начин, който показва, че излагането му на риск от изпиране на пари или финансиране на тероризма се е повишило значително;

4. във всеки случай, в който пригодността на член на управителния орган, съответно член на контролния орган, може да бъде съществено засегната по друг начин.

(4) В случаи, когато има съмнения по отношение на пригодността на член на управителния или контролния орган на инвестиционен посредник, се извършва оценка на начина, по който се засяга пригодността на съответния член на управителния или на контролния орган.

(5) При извършване на оценките по ал. 1 се:

1. събира информация за пригодността на члена на управителния орган, съответно на члена на контролния орган, чрез различни канали и средства, включително дипломи, сертификати, препоръки, автобиографии, интервюта и въпросници;

2. (доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) събира информация относно репутация, почтеност, честност и независимост на оценяваното лице, включително се преценява дали са налице основателни причини за съмнение, че се извършва, било е извършено или е имало опит да се извърши изпиране на пари или финансиране на тероризма, или че рискът от тези действия може да се повиши;

3. (нова - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) преценява независимостта на оценяваното лице;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) изисква декларация от члена на управителния орган, съответно члена на контролния орган, за верността на предоставената от него информация;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) изисква декларация от члена на управителния орган, съответно члена на контролния орган, за реални и потенциални конфликти на интереси;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) извършва проверка, доколкото е възможно, на предоставената от члена на управителния орган, съответно члена на контролния орган, информация във връзка с оценката.

(6) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) Когато е налице обстоятелство, което поражда съмнение относно пригодността на член на управителния или на контролния орган, следва да се извърши оценка по какъв начин това съмнение засяга пригодността на това лице. При извършването на тази оценка се взема предвид дали са налице основателни причини за съмнение, че се извършва, било е извършено или е имало опит да се извърши изпиране на пари или финансиране на тероризма, или че рискът от тези действия може да се повиши.

Чл. 9. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.; изм., бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.; изм., бр. 36 от 2023 г.) (1) Оценка на колективната пригодност на управителния орган, съответно контролния орган, се извършва в следните случаи:

1. когато лице подава заявление за получаване на лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник при условията и по реда на ЗПФИ;

2. когато настъпят промени в състава на управителния орган, съответно състава на контролния орган на инвестиционния посредник, включително:

а) в случаите по чл. 8, ал. 1, т. 2;

б) когато членове на управителния орган, съответно членове на контролния орган, престават да бъдат членове на съответния орган;

3. текущо в съответствие с ал. 2.

(2) Последваща оценка на колективната пригодност на управителния орган, съответно контролния орган, се извършва и в следните случаи:

1. когато е налице съществена промяна в бизнес модела на инвестиционния посредник, намеренията за поемане на риск и неговата стратегия или структурата на индивидуално или групово ниво;

2. когато в рамките на прегледа по чл. 69, ал. 3 от ЗПФИ се установи, че е необходимо;

3. (нова - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) когато са налице основателни причини за съмнение, че е извършено, се извършва или е имало опит да се извърши изпиране на пари или финансиране на тероризма, или че е налице повишен риск от такива действия, свързан с инвестиционния посредник, и поспециално в случаите, в които наличната информация предполага, че инвестиционният посредник:

а) не е въвел подходящи механизми за вътрешен контрол и процедури за ограничаване и ефективно управление на рисковете от изпиране на пари или финансиране на тероризма, което е установено при текущия надзор;

б) е установено, че е нарушил задълженията си за противодействие на изпирането на пари или финансирането на тероризма в държавата членка по произход или в приемащата държава членка, или в трета държава;

в) е променил съществено своята дейност или бизнес модел по начин, който показва, че излагането му на риск от изпиране на пари или финансиране на тероризма се е повишило значително;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) във всеки случай, в който колективната пригодност на управителния орган, съответно контролния орган, може да бъде съществено засегната по друг начин.

(3) При извършване на последваща оценка на колективната пригодност на управителния орган, съответно контролния орган на инвестиционния посредник, се вземат предвид:

1. съответните промени в дейността, стратегиите и рисковия профил на инвестиционния посредник;

2. разпределението на функциите в рамките на управителния орган, съответно контролния орган, и тяхното въздействие върху изискваните колективни знания, умения и опит на управителния орган, съответно контролния орган.

(4) Колективната пригодност на управителния орган и колективната пригодност на контролния орган на инвестиционния посредник се оценяват поотделно, като се прави съпоставка между състава на съответния орган и колективните знания, умения и опит на този орган и изискванията за колективна пригодност.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.; изм., бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.) Когато се извършва оценка на пригодността на член на управителния орган, съответно член на контролния орган на инвестиционния посредник, в рамките на същия период, се оценява и колективната пригодност на съответния орган. В случаите по чл. 61а, ал. 1 от ЗПФИ се оценява и дали цялостният състав на комитетите по чл. 61а, ал. 1 от ЗПФИ е подходящ. В случаите по изречения първо и второ се извършва оценка относно знанията, уменията и опита, с които дадено лице допринася за колективната пригодност на управителния, съответно на контролния орган, и дали пълният състав на съответния орган показва достатъчно широк набор от знания, умения и опит по отношение на дейността на инвестиционния посредник и на основните рискове.

(6) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) Когато оценява колективната пригодност на управителния или на контролния орган, инвестиционният посредник преценява дали чрез своите решения съответният орган е показал

достатъчно разбиране по отношение на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма и на начина, по който те засягат дейността на инвестиционния посредник, и дали съответният орган е показал подходящо управление на тези рискове, включително чрез коригиращи мерки, ако е необходимо.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.; изм., бр. 36 от 2023 г.) При извършване на оценка на колективната пригодност на управителния орган, съответно контролния орган на инвестиционния посредник, се използва матрицата за пригодност от Насоките за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови функции (EBA/GL/2021/06; ЕОЦКП35-36-2319), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари и Европейския банков орган, или методика за пригодност, приета от инвестиционния посредник, в съответствие с критериите, посочени в тези насоки.

Чл. 10. (1) Инвестиционният посредник поддържа документация, от която е видно изпълнението на изискванията на чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ и чл. 2 - 9 и включва най-малко резултатите от извършените оценки на пригодност, включително установените слабости на управителния и на контролния му орган, поотделно и колективно, и мерките за отстраняването им.

(2) При извършване на оценка по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ на член на управителния орган, съответно член на контролния орган на инвестиционния посредник, задължително се документира наименованието и функциите на съответната длъжност, както и резултатите от оценката на пригодността относно способността на лицето да отделя достатъчно време, репутацията, почтеността, честността, независимостта, достатъчността на знания, умения и опит и спазването на ограничението по чл. 14, ал. 1 и 2 от ЗПФИ.

Чл. 11. (1) Резултатът от всяка оценка по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ, включително причината за нея и препоръките по отношение на установени слабости, се предоставя на управителния и контролния орган на инвестиционния посредник в срок 3 работни дни от извършването ѝ.

(2) Препоръките по ал. 1 могат да включват препоръки за обучение, за промяна в процесите, за вземане на мерки за ограничаване на конфликти на интереси, за промяна на членове на управителния и/или на контролния орган на инвестиционния посредник, за назначаване на допълнителни членове със специфична компетентност и др.

(3) Управителният орган на инвестиционния посредник след запознаване с резултата по ал. 1 взема решение по отношение на препоръките. Управителният орган, когато не приема препоръките, посочва писмено мотивите за това.

Чл. 12. (1) Инвестиционният посредник представя на Комисията за финансов надзор, наричана по-нататък „Комисията“, резултатите от първоначална оценка по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ към заявлението за одобрение по чл. 15 от ЗПФИ на съответния член на управителен или контролен орган на инвестиционния посредник. Резултатите по изречение първо включват най-малко информацията съгласно приложение № 1.

(2) Инвестиционният посредник представя на Комисията резултатите от последващите оценки по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ и писмените мотиви по чл. 11, ал. 3 в срок до 7 работни дни от предоставянето им по реда на чл. 11, ал. 1. Резултатите по изречение първо включват най-малко информацията по чл. 4, ал. 2.

(3) При установяване на непригодност на член на управителния или контролния орган на инвестиционния посредник, съответно на колективна непригодност, с информацията по ал. 1, съответно ал. 2, инвестиционният посредник предоставя и информация за предприетите или предвидени мерки по чл. 13 и за срока за прилагането им.

(4) По искане на заместник-председателя, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, наричан по-нататък „заместник-председателя“,

инвестиционният посредник представя допълнителна документация и информация за извършените оценки по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ.

Чл. 13. (1) Ако в резултат на първоначална или последваща оценка по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ се установи, че член на управителния орган, съответно член на контролния орган на инвестиционен посредник, не е пригоден, членът на управителния орган, съответно на контролния орган, който не е пригоден, не се назначава или ако е назначен, се заменя. Ако в резултат на първоначална или последваща оценка по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ се установи колективна непригодност на управителния орган, съответно контролния орган на инвестиционния посредник, инвестиционният посредник своевременно предприема подходящи мерки.

(2) Когато са установени отстраними недостатъци в знанията, уменията и опита на член или членове на управителния или контролния орган на инвестиционен посредник, инвестиционният посредник може да предприеме други подходящи мерки за преодоляване на недостатъците, които са различни от мерките по ал. 1, изречение първо.

(3) Съществени недостатъци, свързани с репутацията, честността и почтеността на член на управителния орган, съответно член на контролния орган на инвестиционния посредник, не могат да се считат за отстраними.

(4) Мерките по ал. 1 и 2 трябва да са съобразени със:

1. конкретната ситуация;
2. недостатъците на члена или членовете на управителния орган, съответно на контролния орган на инвестиционния посредник;
3. колективната пригодност на управителния орган, съответно контролния орган на инвестиционния посредник.

(5) Мерките по ал. 1, изречение второ и ал. 2 могат да включват, но не само:

1. преразпределение на функциите между членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган на инвестиционния посредник;
2. замяна на член или членове на управителния орган, съответно на контролния орган на инвестиционния посредник;
3. назначаване на допълнителен член или членове на управителния орган, съответно на контролния орган на инвестиционния посредник;
4. предприемане на мерки за ограничаване на конфликти на интереси;
5. обучение на някои или на всички членове на управителния орган, съответно на контролния орган на инвестиционния посредник, с цел гарантиране на тяхната пригодност, поотделно и колективно.

Чл. 14. (1) При извършване на оценка дали член на управителния орган, съответно член на контролния орган на инвестиционния посредник, отделя достатъчно време за изпълнението на възложените му функции и задължения, включително уменията му да разбира дейността на инвестиционния посредник, нейните основни рискове и ефекти, както и рисковата стратегия на инвестиционния посредник, се вземат предвид най-малко:

1. броят на директорските длъжности, които съответният член на управителния или на контролния орган едновременно заема във финансови и нефинансови институции, като се взема предвид видът на дружествата и отделните заемани длъжности;
2. обемът, естеството, обхватът и сложността на дейността на инвестиционния посредник;
3. местопребиваването на члена на управителния или на контролния орган и необходимото време за пътуване с оглед изпълнението на възложените му функции и задължения;
4. броят на планираните заседания на управителния или контролния орган на инвестиционния посредник, когато е приложимо;

5. броят на директорските длъжности, които едновременно заема съответният член на управителния или на контролния орган, в юридически лица с нестопанска цел;

6. функциите на заеманата длъжност от съответния член на управителния или на контролния орган;

7. извършването на друга професионална или политическа дейност от съответния член на управителния или на контролния орган;

8. необходимото въвеждане в работата и обучение на съответния член на управителния или на контролния орган;

9. други задължения на съответния член на управителния или на контролния орган;

10. наличните сравнителни анализи на отделеното време.

(2) Инвестиционният посредник изготвя вътрешни правила, в които посочва функциите и изискванията за всяка длъжност в управителния му орган, съответно всяка длъжност в контролния му орган, и времето, което се очаква да се отделя за всяка длъжност, като взема предвид времето, определено за въвеждане в работата и провеждане на обучения.

(3) Инвестиционният посредник уведомява членовете на управителния и на контролния му орган за очакваното време, което те трябва да отделят за изпълнението на задълженията им.

(4) При извършване на оценката по ал. 1 се вземат предвид и всички отсъствия, които са по-дълги от 6 месеца, на членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник.

(5) Последваща оценка на отделянето на достатъчно време от член на управителния орган, съответно член на контролния орган на инвестиционния посредник, се извършва ако този член заеме допълнителна длъжност или започне да изпълнява нови относими дейности, включително в сферата на политиката.

Чл. 15. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) (1) Членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник трябва да са запознати с дейността на инвестиционния посредник и произтичащите от нея рискове на ниво, съизмеримо с функциите и задълженията им.

(2) Членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник трябва да разполагат с достатъчно знания и в областите, за които не отговарят пряко, но са свързани с осъществяването на дейността на инвестиционния посредник.

(3) Членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник трябва да познават вътрешните правила за управление на инвестиционния посредник и да прилагат политиката му по отношение на конфликти на интереси.

(4) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) Член на управителен или контролен орган, който е определен като отговорен за осъществяването на вътрешния контрол по изпълнението на задълженията по Закона за мерките срещу изпирането на пари, правилника за прилагането му и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, следва да има познания, умения и опит по отношение на идентифицирането и оценката на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма и по отношение на политиките, контрола и процедурите в областта на противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Той следва да има познания относно степента, в която бизнес моделът на инвестиционния посредник го излага на рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) При извършване на оценката на притежаваните знания, умения и опит на член на управителния орган, съответно член на контролния орган на инвестиционния посредник, се вземат предвид:

1. функциите и задълженията на съответната длъжност и изискванията, на които трябва да отговаря съответният член на управителния или на контролния орган;

2. знанията и уменията на съответния член на управителния или на контролния орган, придобити чрез получаване на подходящо образование, допълнителни обучения и натрупан опит;

3. опит, придобит на предишни длъжности;

4. придобитите знания и умения, демонстрирани чрез професионалното поведение на съответния член на управителния или на контролния орган.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) При оценяване на уменията се вземат предвид функциите на длъжността. Неизчерпателен списък на подлежащите на оценяване умения е определен в приложение № 2.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) При извършване на оценката по ал. 5 се взема предвид и опитът на съответния член на управителния или на контролния орган на инвестиционния посредник, който той е натрупал, в сферата на:

1. финансовите пазари и регулаторните изисквания към тях;

2. стратегическото планиране, разбирането на бизнес стратегията или бизнес плана на инвестиционния посредник и тяхното изпълнение;

3. управлението на риска;

4. счетоводството и одита;

5. оценката на ефективността на правилата на инвестиционния посредник, осигуряващи ефективно управление, наблюдение и контрол;

6. анализирането на финансовата информация на инвестиционния посредник и установяването на ключови въпроси въз основа на тази информация и на подходящи контролни механизми.

(8) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) При извършване на оценката по ал. 5 се взема предвид придобитият опит на ръководна длъжност за достатъчно дълъг период от време от съответния член на управителния или на контролния орган на инвестиционния посредник. При извършване на оценката могат да се вземат предвид и длъжностите, които съответният член на управителния или на контролния орган на инвестиционния посредник е заемал за по-кратък период от време, но сами по себе си тези длъжности не се считат за достатъчни, за да се приеме, че членът на управителния или на контролния орган притежава достатъчен опит.

(9) (Предишна ал. 8, изм. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) При извършване на оценката по ал. 5 се взема предвид и:

1. естеството на длъжността, която членът на управителния или на контролния орган е заемал, и нейното йерархично ниво;

2. стажът, който членът на управителния или на контролния орган, е придобил;

3. естеството, видът и организационната структура на предприятието, в което е била заемана длъжността;

4. обхватът на компетенциите и правомощията на члена на управителния или на контролния орган и неговите функции и задължения при заемане на предишната длъжност;

5. техническите познания, придобити при заемане на предишната длъжност;

6. броят на подчинените лица, които членът на управителния или на контролния орган е имал на предишната длъжност.

Чл. 16. (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) (1) Членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган на инвестиционния посредник, трябва колективно да разбират дейността на инвестиционния посредник и произтичащите от нея рискове.

(2) Членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник трябва да са способни колективно да вземат подходящи решения относно бизнес модела, намеренията за поемане на риск, стратегията и пазарите, на които инвестиционният посредник осъществява своята дейност.

(3) Членовете на контролния орган на инвестиционния посредник трябва да са способни да се противопоставят ефективно и да наблюдават решенията, взети от членовете на управителния орган на инвестиционния посредник.

(4) Членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник трябва да притежават колективни знания от всички области, които са необходими за осъществяване дейността на инвестиционния посредник. Всеки член на управителния или на контролния орган на инвестиционния посредник трябва да притежава необходимите знания и умения, за да може да представи аргументирани становища и да оказва влияние върху процеса на вземане на решения.

(5) Членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник трябва да притежават умения за ефективно управление и контрол на инвестиционния посредник в сферата на:

1. дейността на инвестиционния посредник и основните рискове, които са свързани с нея;

2. всяка съществена дейност на инвестиционния посредник;

3. (доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) съответни области на финансова компетентност, включително финансови и капиталови пазари, капиталова адекватност и ликвидност, екологичните, управленските и социалните рискове и рискови фактори, а когато е приложимо, и модели;

4. изискванията за финансова отчетност и докладване;

5. функцията по съответствие с нормативните изисквания, управлението на риска и вътрешния одит, когато е приложимо;

6. информационните технологии и сигурност;

7. местните, регионалните и световните пазари, когато е приложимо;

8. правната и регулаторната среда;

9. управленските умения и опит;

10. стратегическото планиране;

11. управлението на международни и национални групи и рискове, свързани със структурите на групите, когато е приложимо.

Чл. 17. (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) (1) При извършване на оценка на репутацията, честността и почтеността на членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник се взема предвид дали са изпълнени съответните изисквания на чл. 13 и 14 от ЗПФИ.

(2) При извършване на оценката по ал. 1 се взема предвид и дали членът на управителния или на контролния орган на инвестиционния посредник:

1. има ликвидни и изискуеми парични задължения;

2. притежава или е притежавал значителен дял или влияние в дружество, което е изпаднало в несъстоятелност или ликвидация;

3. е бил или е обявен в неплатежоспособност;

4. притежава големи инвестиции, експозиции, кредити и дялове, доколкото те могат да окажат значително въздействие върху неговата финансова стабилност.

5. (нова - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) има налагани с влезли в сила наказателни постановления административни наказания през последните пет години за извършено грубо или системно нарушение на Закона за мерките срещу изпирането на пари, правилника за прилагането му или Закона за мерките срещу финансирането на тероризма.

(3) При извършване на оценката по ал. 1 се вземат предвид най-малко следните фактори:

1. наличие на доказателства, че поведението на члена на управителния или на контролния орган на инвестиционния посредник не е било прозрачно, честно и отзивчиво във взаимоотношенията с Комисията или с други органи;

2. наличие на отказ, отмяна, отнемане или прекратяване на регистрация, разрешение, членство или лиценз за извършване на търговска дейност, стопанска дейност или упражняване на професия;

3. причините за всяко прекратяване на трудови правоотношения или освобождаване от отговорна длъжност, доверителни отношения или за всяко искане за подаване на оставка от такава длъжност;

4. наличие на разпореждане от Комисията на поднадзорно лице да освободи лицето като член на управителен или на контролен орган на поднадзорно лице;

5. всяко друго доказателство, че лицето действа по начин, противоречащ на професионалната етика.

(4) Обстоятелствата по ал. 2 се установяват при справка в съответните публични регистри, а когато обстоятелствата не подлежат на вписване в тях, се изисква декларация от члена на управителния или на контролния орган на инвестиционния посредник.

Чл. 18. (1) При извършване на оценка на независимостта на член на управителния орган, съответно член на контролния орган на инвестиционния посредник, се взема предвид дали съответният член притежава:

1. решителност и убедителност да оцени и да се противопостави на решения, предложени от други членове на управителния или на контролния орган;

2. способност да задава въпроси на членовете на управителния и на контролния орган;

3. способност да не се поддава на влияние от общото мнение;

4. способност да избягва ситуации на конфликт на интереси, които биха възпрепятствали изпълнението на задълженията му независимо и обективно.

(2) При оценяване на способността по ал. 1, т. 4 на съответния член на управителния орган, съответно член на контролния орган на инвестиционния посредник, се оценяват най-малко:

1. икономическите интереси;

2. личните и професионалните отношения с лицата, притежаващи квалифицирани дялови участия в инвестиционния посредник;

3. другите трудови правоотношения и трудовите правоотношения за последните пет години;

4. личните и професионалните отношения със служители на инвестиционния посредник;

5. личните и професионалните отношения с трети за инвестиционния посредник лица;

6. членството в други организации;

7. политическото влияние и политическите взаимоотношения.

(3) Член на управителния орган, съответно член на контролния орган на инвестиционен посредник, се въздържа от гласуване по въпроси, по които е в конфликт на интереси.

(4) Инвестиционният посредник уведомява незабавно Комисията в случай на установяване на конфликт на интереси, който може да засегне независимостта на член на управителния или на контролния му орган.

Чл. 19. (1) Инвестиционният посредник осигурява достатъчно ресурси за въвеждането в работата на членовете на управителния и на контролния му орган поотделно и колективно.

(2) Инвестиционният посредник осигурява предоставянето на ключова информация на всички новоназначени членове на управителния и на контролния му

орган в срок до 1 месец след встъпването им в длъжност, а въвеждането им в работата се осъществява в срок до 6 месеца.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.) (1) Инвестиционният посредник приема политики и процедури за въвеждането в работата и обучението на членовете на управителния и на контролния му орган.

(2) Политиките и процедурите по ал. 1 могат да са част от политиката по отношение на пригодността и включват най-малко:

1. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.) целите на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник по отношение на въвеждането в работата и обучението за управленската функция, съответно за надзорната функция, както и за конкретни длъжности в съответствие със специфичните им изисквания и участието им в комитетите по чл. 61а, ал. 1 от ЗПФИ, когато е приложимо;

2. отговорностите по отношение на разработването на подробна програма за обучение;

3. финансовите и човешките ресурси за въвеждането в работата и обучението на членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник;

4. ясни правила, чрез които всеки член на управителния или на контролния орган на инвестиционния посредник може да поиска въвеждане в работата или обучение.

Чл. 21. (1) Инвестиционният посредник извършва преглед веднъж годишно на политиките и процедурите по чл. 20, ал. 1 във връзка с настъпили промени в управлението и дейността му, както и промени в приложимото законодателство и развитието на пазарите на финансови инструменти.

(2) Инвестиционният посредник извършва преглед на изпълнението и оценява качеството на въвеждането в работата и обучението на членовете на управителния и на контролния му орган и гарантира спазването на политиките и процедурите по чл. 20, ал. 1.

Чл. 22. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) (1) (Предишен текст на чл. 22 - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) Политиката за насърчаване на многообразието в управителния и в контролния орган на инвестиционния посредник включва най-малко следните аспекти:

1. образование и професионален опит;

2. пол;

3. възраст;

4. географски произход за инвестиционни посредници, осъществяващи дейност извън територията на Република България;

5. кариерно планиране и мерки за гарантиране на еднакво третиране и възможности за лицата от различни полове.

(2) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) Инвестиционният посредник следва да осигури подходящо съотношение на половете в рамките на управителния и на контролния орган и да гарантира спазването на принципа на равните възможности при подбора на членовете на управителния и на контролния орган.

Чл. 22а. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) С цел поддържане на разнообразието в състава на управителния и на контролния орган инвестиционният посредник следва да има политики за осигуряване на недопускане на дискриминация, основана на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, религия или убеждения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Чл. 23. (1) Значимият инвестиционен посредник включва и определя в политиката по чл. 22 количествено целево ниво за представителство на по-слабо представения пол в управителния и контролния му орган, като при несъответствие между заложеното количествено целево ниво и действителното положение посочва

подходящ срок, в рамките на който следва да се достигне целевото ниво, и как ще бъде постигнато.

(2) Целевото ниво по ал. 1 се определя колективно за членовете на управителния и на контролния орган на значимия инвестиционен посредник, като може да бъде определено поотделно за управителния орган, съответно контролния орган.

Чл. 24. (1) В рамките на последващите оценки по чл. 64, ал. 7 от ЗПФИ значимият инвестиционен посредник документира, че изпълнява заложените цели и целеви нива по отношение на многообразието.

(2) Когато целите или целевите нива по ал. 1 не са изпълнени, значимият инвестиционен посредник документира причините за това, мерките, които ще предприеме за изпълнението им, както и срока за предприемането им.

Чл. 25. При определяне на цели по отношение на многообразието в управителния и в контролния орган на инвестиционния посредник инвестиционният посредник взема предвид резултатите от извършени анализи на многообразието, публикувани от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП), Европейския банков орган или други институции на Европейския съюз.

Чл. 26. (1) Инвестиционният посредник приема и прилага политика по отношение на пригодността на членовете на управителния и на контролния му орган.

(2) Политиката по ал. 1 трябва да включва или да препраща към политиката по чл. 22.

(3) Инвестиционният посредник най-малко веднъж годишно преглежда и актуализира политиката по ал. 1, като взема предвид препоръките, отправени от комитета за подбор на кандидати, ако е създаден такъв, и от звеното за вътрешен одит или звеното за проверка на съответствието, и съхранява документацията по отношение на приемането на политиката и всички нейни изменения.

(4) Управителният орган на инвестиционния посредник и комитетът за подбор на кандидати, ако е създаден такъв, наблюдават ефективността на политиката по ал. 1 и преразглеждат съдържанието и прилагането ѝ.

(5) Звеното за проверка на съответствието, а когато са създадени - и звеното за управление на риска, и звеното за вътрешен одит, осигуряват необходимата информация за разработване на политиката по ал. 1.

(6) Звеното за проверка на съответствието анализира дали политиката по ал. 1 се отразява на спазването от инвестиционния посредник на действащото законодателство, вътрешните политики и процедури и докладва на управителния орган на инвестиционния посредник за всички установени рискове по отношение на съответствието с нормативните изисквания и свързаните с несъответствието проблеми.

(7) Анализът по ал. 6 е част от годишния доклад по чл. 52, ал. 2.

Чл. 27. Политиката по чл. 26, ал. 1 включва планирането на подбора, наблюдението и приемствеността на членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган на инвестиционния посредник, включително преназначаването им, и определя най-малко:

1. процеса на планиране на подбора, назначаването, преназначаването и приемствеността на членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган, и приложимата вътрешна процедура за оценка на пригодността на даден член, включително вътрешното звено, което съдейства за посочената оценка;

2. критериите, които се използват при оценката на пригодността и които следва да включват критериите за пригодност съгласно приложимото законодателство;

3. начина, по който в процеса на подбор се прилага политиката по чл. 22;

4. начина, по който в процеса на подбор се прилага целевото ниво по чл. 23 за по-слабо представения пол в управителния и контролния орган на значим инвестиционен посредник;

5. канала за комуникация с компетентните органи;

б. начина, по който се документира оценката за пригодност.

Чл. 28. (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) Когато инвестиционен посредник е институция майка в Република България, инвестиционният посредник гарантира прилагането и спазването в рамките на групата, както е определена в § 1, т. 2 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, на политиката по чл. 26, ал. 1 по отношение на всички членове на управителния и на контролния орган и лицата по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ от всички дъщерни предприятия в обхвата на пруденциалната консолидация, включително когато те са установени в трети държави, както и в офшорни финансови центрове.

Чл. 29. (1) Значимият инвестиционен посредник гарантира, че членовете на комитета за подбор на кандидати притежават подходящи колективни знания, индивидуални експертни познания и опит, за да прилагат чл. 63, ал. 2 - 4 от ЗПФИ.

(2) Комитетът за подбор на кандидати в инвестиционен посредник, който не е значим, съответно контролният орган или комисията по чл. 2, ал. 2, когато в инвестиционния посредник не е създаден комитет за подбор на кандидати, прилага съответно чл. 63, ал. 2 - 4 от ЗПФИ и извършва анализите по чл. 63, ал. 4, т. 1 и 2 от ЗПФИ най-малко веднъж на 2 години.

Чл. 30. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) (1) Предложение за преназначаване на член на управителен или на контролен орган на инвестиционен посредник се прави само след като се извърши оценка на представянето на съответния член по време на последния му мандат и се вземе предвид резултатът от нея.

(2) Инвестиционният посредник трябва да идентифицира и подбира квалифицирани и опитни членове на неговия управителен и контролен орган и да осигурява подходящо планиране на приемствеността в тези органи.

(3) Комитетът за подбор на кандидати, съответно когато не е създаден такъв комитет, контролният орган на инвестиционния посредник или комисията по чл. 2, ал. 2, в сътрудничество със звеното за човешки ресурси във връзка с подбора на кандидати за свободните длъжности в управителния и в контролния орган на инвестиционния посредник:

1. подготвя описание на функциите и изискванията за конкретно назначение, както и времето, което се очаква да се отдели за съответната длъжност;

2. преценява подходящия баланс на знания, умения и опит в управителния орган, съответно в контролния орган;

3. взема предвид целите на политиката по чл. 22.

(4) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) При вземането на решение за назначаване следва да се отчита фактът, че по-голямото многообразие в управителния орган, съответно в контролния орган, способства за предоставянето на конструктивна критика и за обсъждането на различни гледни точки. Инвестиционният посредник не следва да назначава членове на управителния или на контролния орган единствено с цел повишаване на многообразието за сметка на функционирането и колективната или индивидуалната пригодност на съответния орган и на отделните му членове.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) Всеки член на управителния или контролния орган на инвестиционния посредник трябва да е запознат с културата, ценностите, поведението и стратегията на инвестиционния посредник по възможност преди да встъпи в длъжност.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) Управителният орган, съответно контролният орган на инвестиционния посредник, приема план за приемственост за своите членове, който гарантира приемственост при вземането на решения. При планирането на приемствеността управителният орган, съответно

контролният орган, взема предвид целите и целевите нива, заложи в политиката по чл. 22.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2021 г.; изм., бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) Оценка на пригодността на лицата по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ се извършва в инвестиционен посредник, който не отговаря на условията за малки и невзаимосвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 575/2013, (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 806/2014 (ОВ, L 314/1 от 5 декември 2019 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2019/2033“, в следните случаи:

1. когато лице подава заявление за получаване на лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 1 или 2 от ЗПФИ при условията и по реда на ЗПФИ;

2. когато в инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 1 или 2 от ЗПФИ се назначават нови лица по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ, включително в резултат на пряко или непряко придобиване или увеличение на квалифицирано дялово участие в инвестиционния посредник;

3. текущо в съответствие с ал. 3.

(2) При извършване на оценка по ал. 1 се оценява дали съответното лице по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ:

1. има достатъчно добра репутация;

2. притежава достатъчно знания, умения и опит за изпълнение на възложените му функции;

3. е способно да действа честно и почтено.

(3) Инвестиционният посредник по чл. 10, ал. 1 или 2 от ЗПФИ прилага за лицата по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ чл. 8, ал. 3 съответно.

(4) При извършване на оценка на репутацията, честността, почтеността, знанията, уменията и опита на лицата по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ се прилагат същите критерии, които се прилагат при извършване на оценката на пригодността на членовете на управителния орган и членовете на контролния орган на инвестиционния посредник.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) Оценките по ал. 1 се извършват от контролния орган на инвестиционния посредник по чл. 10, ал. 1 или 2 от ЗПФИ, съответно от комитета за подбор на кандидати или от комисията по чл. 2, ал. 2, когато в инвестиционния посредник не е създаден комитет за подбор на кандидати. Резултатите от оценките се предоставят на управителния орган на инвестиционния посредник.

(6) Първоначалната оценка по ал. 1 се извършва преди назначаване на лицето по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ.

(7) Ако въз основа на извършена оценка се установи, че лицето или кандидатът за лице по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ не е пригоден, инвестиционният посредник по чл. 10, ал. 1 или 2 от ЗПФИ предприема мерки за гарантиране на адекватното осъществяване на съответната функция или не го назначава.

(8) Инвестиционният посредник по чл. 10, ал. 1 или 2 от ЗПФИ представя в Комисията:

1. резултатите от оценките по ал. 1, т. 1 към заявлението за получаване на лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 1 или 2 от ЗПФИ;

2. резултатите от оценките по ал. 1, т. 2 в 7-дневен срок от вземане на решение за назначаване на лице по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ, съответно от възлагане на осъществяване на посочените в чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ функции;

3. резултатите от оценките по ал. 1, т. 3 - в срок до 7 работни дни от предоставянето им на управителния орган на инвестиционния посредник.

(9) Резултатите от оценките включват най-малко информацията съгласно приложение № 1.

(10) Изискванията по предходните алинеи се прилагат съответно и за лицата, осъществяващи посочените в чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ функции.

(11) Инвестиционният посредник по чл. 10, ал. 1 или 2 от ЗПФИ във възможно най-кратък срок освобождава от длъжност или осъществяване на съответната функция лице по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ, за което заместник-председателят установи, че не е пригодно, ако установените слабости не могат да бъдат отстранени по друг начин. Инвестиционният посредник предвижда подходящи мерки за изпълнение на задължението по изречение първо.

Чл. 32. Инвестиционният посредник съхранява в своя архив документите, изготвени във връзка с оценките на пригодността, за срок от 5 години.

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.) Инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги, съответно финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, гарантират пригодността на всеки член на техните управителни и контролни органи и извършват първоначална и последваща оценка на тяхната пригодност поотделно и колективно.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.) Инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги, съответно финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, прилагат изискванията на чл. 2 - 30 и чл. 32 съответно.

Раздел II

Оценка на пригодността от Комисията и заместник-председателя

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) (1) Комисията извършва оценките по чл. 15, ал. 9 от ЗПФИ въз основа на:

1. документите и информацията, предоставена от инвестиционния посредник и от оценяваните членове;

2. информацията, която се съдържа в базите данни на ЕОЦКП и Европейския банков орган, относно административните наказания и принудителните административни мерки, като установи всички санкции през последните 10 години срещу институциите, в които оценяваното лице е било член на техен управителен или контролен орган или лице, заемащо ключова позиция, и взема предвид тежестта на нарушението и размера на санкцията, съответно естеството на принудителната административна мярка.

(2) Комисията може да вземе предвид резултатите от оценката на пригодността, извършена от други компетентни органи, или друга информация, която е от значение за оценката на пригодността. Комисията може да се свърже с надзорния орган в областта на противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма в съответната държава членка, за да получи допълнителна информация, необходима за оценка на почтеността, честността, добрата репутация и пригодността на съответното лице.

(3) В случаите, в които рискът от изпиране на пари или финансиране на тероризма, свързан с инвестиционния посредник или с даден член на управителния или контролния орган, е повишен, Комисията може да потърси информация от други съответни заинтересовани страни, включително от звената за финансово разузнаване и от правоприлагащите органи, за да получи информация за целите на оценката на пригодността, която извършва.

Чл. 35. На последваща оценка на пригодността от страна на Комисията по предложение на заместник-председателя подлежат преназначените членове на

управителния орган, съответно членове на контролния орган на инвестиционния посредник, ако изискванията за заемане на длъжността са променени или когато член на управителния орган, съответно член на контролния му орган, се назначава на различна длъжност в същия орган на инвестиционния посредник.

Чл. 36. (1) Комисията по предложение на заместник-председателя в хода на текущия надзор извършва периодично последваща оценка на пригодността на членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган на инвестиционен посредник.

(2) Комисията по предложение на заместник-председателя, когато в хода на текущия надзор установи значими нови факти или обстоятелства, засягащи пригодността на членовете на управителния орган, съответно членовете на контролния орган на инвестиционен посредник, извършва последваща оценка на тяхната пригодност. Комисията по предложение на заместник-председателя може да констатира, че член на управителен орган, съответно член на контролен орган на инвестиционен посредник, вече не е пригоден, включително при нарушение на нормативно изискване от страна на инвестиционен посредник, за което съответният член на управителния или контролния орган не е предприел очакваните от него действия с оглед избягване, отстраняване или преустановяване на нарушението.

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.) За инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги, съответно финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, чл. 36 се прилага съответно.

Чл. 38. (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) (1) Инвестиционният посредник по чл. 10, ал. 1 или 2 от ЗПФИ при назначаване на лице по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ, съответно при възлагане на осъществяване на посочените в чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ функции, освен резултатите от оценките представя в Комисията в срока по чл. 31, ал. 8, т. 2 и документи и информация, удостоверяващи съответствието на лицето с изискванията на приложимото законодателство.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) Заместник-председателят извършва оценка на пригодността на съответното лице въз основа на документите по ал. 1 и чл. 34, ал. 1, т. 2. Член 34, ал. 2 се прилага съответно.

(3) В случай че при извършване на оценката на пригодността заместник-председателят установи, че лицето не е пригодено, инвестиционният посредник освобождава лицето от длъжност или от осъществяване на съответната функция, ако установените слабости не могат да бъдат отстранени по друг начин.

Чл. 39. (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) Заместник-председателят извършва оценка на пригодността на ръководителя на звеното за проверка на съответствието на инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 3 от ЗПФИ, ако установи факти и обстоятелства, които налагат това, включително при случаи, пораждащи съществени и основаващи се на факти съмнения относно спазването на изискванията за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Член 38, ал. 3 се прилага съответно.

Раздел III

(Нов - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.)

Оценка на пригодността от Комисията в процедура, свързана с реструктуриране на инвестиционен посредник

Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) (1) Комисията извършва оценки на пригодността на новоназначените членове на управителния орган, съответно членовете на контролния орган, поотделно и колективно при освобождаване или смяна на един или повече от тях в случаите по чл. 44, ал. 3, т. 4, чл. 45, ал. 1, т. 3 и чл. 53, ал. 1, т. 3 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП).

(2) При назначаване на нов член на управителния или на контролния орган на инвестиционен посредник в случаите по чл. 44, ал. 3, т. 4, чл. 45, ал. 1, т. 3 и чл. 53, ал. 1, т. 3 от ЗВПКИИП Комисията извършва оценката на пригодността, след като съответният член е встъпил в длъжност предвид извънредната ситуация и взема решение относно пригодността, в срок до един месец от датата, на която е получила уведомление за назначението.

Раздел IV

(Нов - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.)

Други изисквания

Чл. 39б. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) По смисъла на тази глава „рисковете“ включват и рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, както и екологичните, социалните и управленските рискове.

Чл. 39в. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) Инвестиционният посредник при разработване и прилагане на вътрешните правила, политиките и процедурите по тази глава отчита, че големината или системното му значение сами по себе си не са показателни за степента, в която той е изложен на рискове.

Глава трета

ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ. ЗВЕНО ЗА ПРОВЕРКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Раздел I

Вътрешна организация

Чл. 40. (Доп. - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) Правилата за вътрешна организация на инвестиционния посредник по чл. 69 от ЗПФИ се изготвят в писмена форма, изискванията в тях са неутрални по отношение на пола, и включват най-малко следната информация и документи:

1. изчерпателно описание на организационната структура на инвестиционния посредник и на длъжностите в отделните структурни звена, включително ясно разпределяне на функциите и задълженията във връзка с извършваните от инвестиционния посредник услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от ЗПФИ между тези звена и длъжности, отношенията на координация и субординация между тях, както и процедурите за вземане на решения във връзка с осъществяваната от инвестиционния посредник дейност;

2. установяване на изискванията за заемане на всяка от длъжностите по т. 1, гарантиращи наличието на умения, знания и опит, необходими за професионалното изпълнение на съответните функции и задължения;

3. установяване на ясни изисквания относно вида, срока и начина на предоставяне на информацията, която следва да бъде обменяна между различните структурни звена в инвестиционния посредник с цел осигуряване изпълнението на функциите на тези звена и на инвестиционния посредник като цяло;

4. политика на инвестиционния посредник за третиране на конфликти на интереси в съответствие с големината и организационната структура на инвестиционния посредник и естеството, мащаба и сложността на дейността му;

5. изчерпателни и ясни процедури за начина на изпълнение на дейността на инвестиционния посредник, гарантиращи своевременното и точно изпълнение на задълженията на лицата, които работят по договор за него;

6. условията за групиране и разпределяне на клиентски нареждания;

7. условията относно осъществяването от инвестиционния посредник държане на предоставени от клиента финансови инструменти и парични средства;

8. условията за водене на отчетност и за съхраняване на информация и за защита на информационните системи;

9. политика за непрекъснатост на дейността;

10. процедури за подаване на вътрешни сигнали от служители на инвестиционния посредник за действителни или възможни нарушения в инвестиционния посредник;

11. ефективни и открити политики и процедури за администриране и разглеждане на жалби от клиенти или потенциални клиенти;

12. изисквания във връзка с възлагане на критични и важни оперативни функции на трети лица;

13. използване на електронни платформи за търговия, начин на предоставяне на услугите на клиенти, изискванията към служителите на инвестиционния посредник във връзка с предоставяната услуга.

(2) Правилата по ал. 1 осигуряват извършването на услуги и дейности от инвестиционния посредник в съответствие с изискванията на ЗПФИ, на актовете по прилагането му и на приложимите актове на Европейския съюз. Изградената в инвестиционния посредник вътрешна организация осигурява своевременното установяване на всеки риск от несъответствие на дейността на инвестиционния посредник с изискванията на ЗПФИ, на актовете по прилагането му и на приложимите актове на Европейския съюз.

(3) Политиката по ал. 1, т. 4 съдържа по отношение на всяка конкретна услуга или дейност, извършвана от или за сметка на инвестиционния посредник, обстоятелствата, представляващи конфликт на интереси или които могат да доведат до конфликт на интереси, пораждащ риск от увреждане на интересите на клиент на инвестиционния посредник, включително такива обстоятелства, които са или следва да бъдат известни на инвестиционния посредник и които могат да доведат до конфликт на интереси в резултат на структурата на групата, част от която е инвестиционният посредник, и дейността на останалите членове на групата, както и процедурите и мерките за третиране на такива конфликти.

(4) (Нова - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) При възлагане на услуги „в облак“ на външни доставчици инвестиционният посредник спазва Насоките за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“ (ESMA50-164-4285 BG), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари, за които Комисията е взела решение за прилагането им съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор.

(5) (Нова - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) Инвестиционният посредник по чл. 9а, ал. 1 от ЗПФИ, който не отговаря на условията за малки и невзаимосвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, спазва Насоките относно вътрешното управление съгласно Директива (ЕС) 2019/2034 (EBA/GL/2021/14), издадени от Европейския банков орган, за които Комисията е взела решение за прилагането им съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор.

Чл. 41. При встъпване в длъжност или при започване на дейност членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник, лицата по чл. 65, ал. 1, т. 1 - 3 и лицата по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ се запознават с правилата по чл. 69 от ЗПФИ, което удостоверяват писмено.

Чл. 42. (1) Инвестиционният посредник ежегодно в срок до 31 януари преглежда и оценява съответствието на правилата по чл. 69 от ЗПФИ с извършваните от инвестиционния посредник услуги и дейности, като при непълноти и/или необходимост от подобряване на вътрешната организация приема изменения и допълнения в правилата.

(2) Независимо от изискването на ал. 1 инвестиционният посредник приема изменения и допълнения в правилата по чл. 69 от ЗПФИ при констатиране на необходимост от това.

Раздел II

Звено за проверка на съответствието

Чл. 43. Функцията по съответствие с нормативните изисквания в инвестиционния посредник се осъществява от звено за проверка на съответствието.

Чл. 44. (1) Ръководителят на звеното за проверка на съответствието трябва да отговаря на изискванията на чл. 13, ал. 4, т. 1 - 4, 6 и 7 от ЗПФИ, да има висше образование и не по-малко от 3 години опит в областта на капиталовите пазари.

(2) Ръководителят на звеното за проверка на съответствието не може да бъде член на управителния орган, съответно член на контролния орган, брокер, инвестиционен консултант или друго лице, на което е възложено оперативното управление на инвестиционния посредник или което участва в извършването на дейности или отделни действия, спрямо които осъществява контрол.

Чл. 45. (1) Служителите в звеното за проверка на съответствието трябва да отговарят на изискванията на чл. 13, ал. 4, т. 1 - 4, 6 и 7 от ЗПФИ, да имат висше образование и необходимите за изпълнение на възложените им функции умения, знания и опит.

(2) Член 44, ал. 2 се прилага за всички служители в звеното за проверка на съответствието.

Чл. 46. (1) По изключение и в случаите, когато естеството, мащабът и сложността на дейността на инвестиционния посредник и видът и обхватът на извършваните от него инвестиционни услуги и дейности позволяват това, звеното за проверка на съответствието може да се състои от един служител.

(2) В случаите по ал. 1 служителят по ал. 1 трябва да отговаря на изискванията на чл. 44 и да изпълнява задълженията на ръководител на звеното за проверка на съответствието.

(3) Инвестиционният посредник подава мотивирано заявление до заместник-председателя звеното за проверка на съответствието да се състои от един служител, в което обосновава наличие на обстоятелствата по ал. 1 и 2 и прилага доказателства за това.

(4) Ако в едномесечен срок от подаване на заявлението заместник-председателят не издаде забрана звеното за проверка на съответствието на инвестиционния посредник да се състои от един служител, инвестиционният посредник може да извърши исканите промени по ал. 1.

(5) В случай че заместник-председателят изиска допълнителни доказателства и информация относно обстоятелствата по ал. 1 и 2, срокът по ал. 4 спира да тече за времето на тяхното представяне, но за не повече от 14 дни.

Чл. 47. (1) Звеното за проверка на съответствието извършва ежемесечни проверки за спазване на изискванията към дейността от страна на инвестиционния посредник по отношение на сключените през месеца договори с клиенти и приетите през месеца нареждания от клиенти. В обхвата на проверките се включва проверка на спазването на нормативните изисквания към дейността на инвестиционните посредници и отношения с клиенти.

(2) Когато видът и обхватът на извършваните от инвестиционния посредник инвестиционни услуги и дейности не позволява да бъде проверено спазването на изискванията по отношение на всички договори и нареждания през съответния месец, проверката се извършва на част от тях. Ръководителят на звеното за проверка на съответствието изготвя при спазване на принципа на пропорционалност вътрешна методология за избор на договорите и нарежданията, които ще попаднат в обхвата на проверката по ал. 1.

(3) При извършване на проверки по ал. 1 се съставя протокол, в който се посочват конкретните договори и нареждания - предмет на проверка, както и констатираните несъответствия и дадените съвети на лицата, отговорни за предоставяните от инвестиционния посредник услуги и дейности. В случаите по предходното изречение

звеното за проверка на съответствието проверява предприятиите в съответствие с констатациите и съветите действия и приложените мерки.

(4) Протоколът по ал. 3 се представя на ръководителя на звеното за проверка на съответствието, който се запознава с констатациите в него и го утвърждава, съответно разпорежда извършването на допълнителни действия.

(5) Когато звеното за проверка на съответствието се състои от един служител, резултатите от извършените месечни проверки се обобщават в изготвен от него доклад.

Чл. 48. (1) Ръководителят на звеното за проверка на съответствието изготвя и представя на управителния орган и на контролния орган на инвестиционния посредник до 15-о число на всеки месец доклад за проверките, извършени от звеното за проверка на съответствието през предходния месец.

(2) В доклада по ал. 1 се посочват констатираните несъответствия и предприятиите мерки за отстраняването им и се предлага приемането на нови мерки от управителния орган на инвестиционния посредник. Докладът съдържа и оценка на действащите в инвестиционния посредник вътрешна организация и система за проверка на съответствието, включително на вътрешните правила, с оглед възможността им да гарантират законосъобразното функциониране на инвестиционния посредник и своевременното установяване на извършването на дейност в нарушение на нормативните изисквания, както и предложения до управителния орган за приемане на промени във вътрешните правила, в случай че те не осигуряват в достатъчна степен изпълнението на тези изисквания.

(3) Инвестиционният посредник уведомява в срок до 3 работни дни от получаването на доклада по ал. 1 заместник-председателя за констатираните от звеното за проверка на съответствието несъответствия с нормативните изисквания, описани в него, и за предприятиите мерки във връзка с тях.

Чл. 49. (1) Инвестиционният посредник приема правила за проверка на съответствието, политики и процедури за установяване на всеки риск от неизпълнение на задълженията на инвестиционния посредник по ЗПФИ, актовете по прилагането му и приложимите актове на Европейския съюз, на свързаните с това рискове и адекватни мерки и процедури за минимизиране на тези рискове, съобразени с извършваната от инвестиционния посредник дейност.

(2) Инвестиционният посредник ежегодно до 31 януари преглежда и оценява правилата, политиките и процедурите по ал. 1 с цел осигуряване на законосъобразното, ефективно и надеждно функциониране на звеното за проверка на съответствието, като при непълноти и/или необходимост от подобряване на функцията по съответствие с нормативните изисквания приема изменения и допълнения в правилата.

(3) Независимо от изискването на ал. 2 инвестиционният посредник приема изменения и допълнения в правилата, политиките и процедурите по ал. 1 при констатиране на необходимост от това.

Чл. 50. (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.; изм., бр. 36 от 2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) Във връзка с изпълнение на задълженията по чл. 22, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (ОВ, L 87/1 от 31 март 2017 г.) (Делегиран регламент (ЕС) 2017/565) най-малко веднъж годишно в срок до 31 януари, ръководителят на звеното за проверка на съответствието изготвя и представя на управителния орган на инвестиционния посредник писмен документ, в който се съдържа обоснована оценка за нивото на риска

от неспазване на нормативните изисквания, на който е изложен инвестиционният посредник.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.) Звеното за проверка на съответствието при оценяване на нивото на риска от неспазване на нормативните изисквания, на който е изложен инвестиционният посредник, взема предвид инвестиционните услуги и дейности на инвестиционния посредник, както и видовете търгувани и разпространявани финансови инструменти, категориите клиенти на посредника, каналите за разпространение и когато инвестиционният посредник е част от група - вътрешната организация на групата.

(3) Инвестиционният посредник осигурява достъп на звеното за проверка на съответствието до цялата информация, необходима за изпълнение на задълженията му.

(4) Идентифицираните рискове се преразглеждат редовно, както и във всеки случай, когато е необходимо, за да се гарантира, че всички нови рискове се вземат предвид.

(5) Звеното за проверка на съответствието извършва наблюдение на функционирането на системата за разглеждане на жалби, свързани с финансови продукти и инвестиционни услуги, като основен източник на важна информация за изпълнение на функцията по съответствие с нормативните изисквания.

Чл. 51. Представящите инвестиционния посредник носят отговорност за ефективността на установената организация и изпълнението на функциите на звеното за проверка на съответствието.

Чл. 52. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) (1) Въз основа на изготвената по реда на чл. 49 и 50 оценка на риска ръководителят на звеното за проверка на съответствието изготвя и представя на управителния орган на инвестиционния посредник програма за наблюдение в срок до 31 януари на годината, за която се отнася. В програмата се вземат предвид всички области, в които инвестиционният посредник извършва инвестиционни услуги и дейности. В програмата за наблюдение следва да бъдат установени приоритетите, определени чрез оценката на риска от неспазване на изискванията, което гарантира цялостен мониторинг на този риск.

(2) За резултатите от извършеното наблюдение в съответствие с програмата по ал. 1 ръководителят на звеното за проверка на съответствието изготвя и представя на управителния орган на инвестиционния посредник доклад в срок до 31 януари на следващата година.

(3) Инвестиционният посредник представя доклада по ал. 2 на заместник-председателя в срок 7 работни дни от представянето на управителния орган.

(4) Докладът по ал. 2 обхваща:

1. описание на изпълнението и ефективността на цялостната среда за контрол на инвестиционните услуги и дейности;

2. (нова - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) описание на структурата на звеното за проверка на съответствието, включително броя на служителите, техните квалификации и линиите за докладване;

3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) обобщение на основните констатации от прегледа на политиките и процедурите;

4. (предишна т. 3, доп. - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) обобщение на проверките на място или на документалните прегледи, извършени от звеното за проверка на съответствието, включително установените нарушения и пропуски в организацията и процесите по проверка на съответствието, въведени от инвестиционния посредник, и предприетите в резултат на това мерки, както и обобщение на препоръките за дейности за наблюдение за последващ преглед, ако има такива;

5. (нова - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) обобщение на установените нарушения и пропуски по организацията и процесите във връзка със спазване на изискванията от инвестиционния посредник;

6. (нова - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) начините, по които звеното за проверка на съответствието наблюдава разработването и прегледа на задълженията на инвестиционните посредници във връзка с предоставяне на инвестиционни услуги и дейности и начините, по които възможните рискове от неспазването на тези задължения се установяват на достатъчно ранен етап;

7. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) всички рискове, идентифицирани в рамките на дейностите по мониторинг на звеното за проверка на съответствието;

8. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) съответните промени и новости в регулаторните изисквания през обхванатия в доклада период и мерките, които са предприети и следва да бъдат предприети, за да се гарантира спазване на променените изисквания;

9. (нова - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) броя на жалбите и наличието на специфични проблеми във връзка със спазването на изискванията;

10. (нова - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) информацията относно несъобразяването на висшия ръководен състав със съществени препоръки или оценки, дадени от звеното за проверка на съответствието;

11. (нова - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) информацията относно установените опити от други звена в инвестиционния посредник да дават инструкции или да оказват влияние върху служителите в звеното по проверка на съответствието и неговите дейности;

12. (нова - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) ролята на звеното за проверка на съответствието при участие в разработването, наблюдаването и прегледа на политиките и процедурите за управление на продукти;

13. (нова - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) информацията за изпълнение на изискванията по чл. 22, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 по отношение на наблюдаването на управлението на продукта от страна на звеното за проверка на съответствието;

14. (нова - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) информацията за финансовите инструменти, създадени или разпространявани от инвестиционния посредник, стратегията за разпространение, продуктите, които предлага или препоръчва, и предоставяните услуги, която включва най-малко:

а) броя и естеството на създадените или разпространяваните продукти;

б) съответните целеви пазари на разпространяваните продукти;

в) друга информация от съответния процес на одобрение на продукта, необходим за оценка на риска за съответствието, с посочване на новите видове продукти;

г) съответните лица, които разпространяват финансови инструменти, продукти и услуги, с посочване на новите дистрибутори;

д) наличие и степен на разпространение на продуктите извън техния целеви пазар;

15. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) други важни въпроси, свързани със спазването на изискванията и възникнали след последния доклад;

16. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) съществената кореспонденция с компетентните органи.

Раздел III

Предоставяне на информация на Комисията

Чл. 53. Лицата, получили лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник, представят в Комисията в срок 7 работни дни от вписването им в търговския регистър:

1. списък с адресите на помещенията, в които се предлагат инвестиционни и допълнителни услуги;

2. писмени сведения за техническото оборудване, необходимо за извършване на дейността.

Чл. 54. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.) (1) Инвестиционният посредник уведомява Комисията за:

1. единния идентификационен код (ЕИК) и идентификационния код на правния субект (Legal Entity Identifier code - LEI code);

2. правно-организационната форма и при промяна в нея;

3. адреса за кореспонденция, телефона, факса, електронния адрес и електронната страница в интернет на инвестиционния посредник;

4. откриване, съответно закриване на офис, в който ще се извършва, съответно се извършва дейност като инвестиционен посредник;

5. промяна в начина на представяване на инвестиционния посредник;

6. всеки случай, когато лице, което е член на управителния орган, съответно на контролния орган, е във фактическа невъзможност да изпълнява функциите и задълженията си за срок, по-дълъг от 3 месеца;

7. изменение и/или допълнение на устава, съответно на дружествения договор;

8. изменение и/или допълнение на прилаганите правила, процедури и системи на инвестиционния посредник, включително на плана за възстановяване;

9. промяна в обстоятелства, отразени в документи, послужили като основание да се издаде лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник, и в документите по чл. 53, т. 1;

10. възникване или промяна на обстоятелство, в резултат на което нормативните изисквания към членовете на управителния орган или на контролния орган на инвестиционния посредник, към други лица, на които е възложено управлението му, или към други лица, които работят по договор за него, вече не са спазени;

11. промяна на лице от състава на висшия ръководен персонал, на лицата по чл. 65, ал. 1, т. 1 - 3, лице от комитета за подбор на кандидати, на комитета по риска и на комитета по възнагражденията;

12. имената и датата на назначаване, съответно освобождаване, на лицата по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ;

13. (доп. - ДВ, бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.) отнемане на лиценз за извършване на дейност, поставяне под особен надзор, както и за налагане на други принудителни мерки, административни наказания и други санкции за нарушения, свързани с предмета на дейност на дружеството, от Българската народна банка, от други държавни органи, от регулиран пазар на финансови инструменти или от депозитарната институция на членове на управителния орган или на контролния орган на инвестиционния посредник, инвестиционния холдинг, смесения финансов холдинг, финансовия холдинг и финансовия холдинг със смесена дейност и на лица, работещи по договор за инвестиционния посредник;

14. откриване на производство по несъстоятелност;

15. вземане на решение за преобразуване;

16. вземане на решение за прекратяване;

17. откриване на производство по ликвидация;

18. настъпване на други обстоятелства, подлежащи на вписване в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор (ЗКФН), съответно промени в тези обстоятелства.

(2) Задължението по ал. 1 се изпълнява в срока по чл. 130, ал. 2 от ЗПФИ.

(3) Инвестиционният посредник след всяко изменение по ал. 1, т. 7 и 8 представя пълен текст на съответния документ с измененията в срока по ал. 2.

(4) За банки - инвестиционни посредници, не се прилага изискването по ал. 1, т. 11 относно лицата от комитета за подбор на кандидати, на комитета по риска и на комитета по възнагражденията и по ал. 1, т. 12 относно ръководителя на звеното за

управление на риска и ръководителя на звеното за вътрешен одит, съответно лицата, осъществяващи посочените функции.

(5) Инвестиционният посредник с информацията по ал. 1, т. 12 представя в Комисията доказателства, че ръководителят и служителите на звеното за проверка на съответствието отговарят на изискванията на чл. 44 и 45, а инвестиционният посредник по чл. 10, ал. 1 или 2 от ЗПФИ - и доказателства, че лицата по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ отговарят на изискванията на чл. 31, ал. 2.

Чл. 55. До 15-о число на месеца, от който започва ново 3-месечие, инвестиционният посредник уведомява Комисията за наличието на:

1. постъпили жалби през изтеклото 3-месечие на клиенти, както и за резултатите от разглеждането им;

2. съдебни дела, свързани с предмета му на дейност като инвестиционен посредник, заведени през изтеклото 3-месечие от него и срещу него, съответно срещу членове на управителния орган и на контролния му орган и срещу лицата, работещи по договор за него, както и за решенията, постановени по висящите дела, ако такива са налице.

Чл. 56. Инвестиционният посредник, който извършва сделки и дейности с финансови инструменти в трета държава, уведомява Комисията в срок до 10-о число на всеки месец за извършените през предходния месец сделки и дейности в трети държави за своя сметка и за сметка на клиенти, за пазарното състояние, за съхраняването и осъществяването на правата по тези финансови инструменти, които инвестиционният посредник притежава, за своя сметка или за сметка на клиенти или които се притежават пряко от негови клиенти.

Чл. 57. Инвестиционният посредник по искане на заместник-председателя, съответно на длъжностни лица от администрацията на Комисията, оправомощени да извършват проверки, осигурява превод, включително от заклет преводач, на документите, постъпили във или издадени от инвестиционния посредник на чужд език.

Глава трета „а“

(Нова - ДВ, бр. 90 от 2024 г.)

ОТЧИТАНЕ НА ДАННИТЕ ПО ДОГОВОРИТЕ ЗА ИЗВЪНБОРСОВИ ДЕРИВАТИ И ДОКЛАДВАНЕ ПО ДОГОВОРИ ЗА СДЕЛКИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ С ЦЕННИ КНИЖА

Чл. 57а. (Нов - ДВ, бр. 90 от 2024 г.) При отчитане на данните по договорите за извънборсови деривати по чл. 9 от Регламент (ЕС) № 648/2012 инвестиционните посредници спазват изискванията на Насоките за отчитане съгласно РЕПИ (ESMA74-362-2281) и на Насоките относно прехвърлянето на данни между регистрите на трансакции съгласно Регламента за европейската пазарна инфраструктура и Регламента относно СФЦК (ESMA74-362-2351), приети от Европейския орган за ценни книжа и пазари, за които Комисията е взела решение за прилагането им съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор.

Чл. 57б. (Нов - ДВ, бр. 90 от 2024 г.) При докладване по договорите за сделки за финансиране с ценни книжа по чл. 4 от Регламент (ЕС) 2015/2365 инвестиционните посредници спазват изискванията на Насоките относно прехвърлянето на данни между регистрите на трансакции съгласно Регламента за европейската пазарна инфраструктура и Регламента относно СФЦК (ESMA74-362-2351), приети от Европейския орган за ценни книжа и пазари, за които Комисията е взела решение за прилагането им съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор.

Глава четвърта ОТНОШЕНИЯ С КЛИЕНТИТЕ

Раздел I

Предоставяне на инвестиционни услуги на клиенти

Чл. 58. (1) Клиентът, съответно неговият представител, подписва договор по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ в присъствието на лице по чл. 65, ал. 1, освен ако договорът не се сключва по електронен път или чрез друга форма без присъствието на клиента.

(2) Преди сключване на договора по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ клиентът, съответно неговият представител, се идентифицира по реда на Закона за мерките срещу изпирането на пари и правилника за прилагането му.

(3) В договора по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ се вписват индивидуализиращи данни на лицата, които го сключват, включващи най-малко наименование и ЕИК, съответно имената и единен граждански номер или аналогични данни за чуждестранно лице, качеството, в което действат лицата, дата и място на сключване на договора, основните права и задължения на страните и информацията, която инвестиционният посредник предоставя. Когато договорът се сключва при общи условия, основните права и задължения по него могат да бъдат част от общите условия, като в договора се посочват действащите към момента на сключването му общи условия, приети от клиента.

Чл. 59. (1) Сключване на договор по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ чрез пълномощник е допустимо само ако пълномощникът представи нотариално заверено пълномощно, което съдържа представителна власт за извършване на управителни и/или разпоредителни действия с финансови инструменти.

(2) Инвестиционният посредник съхранява в досието на клиента оригиналното пълномощно по ал. 1, съответно нотариално заверено копие от него. Ако пълномощното е с многократно действие, инвестиционният посредник съхранява копие от него, заверено от пълномощника и от лицето по чл. 65, ал. 1, което сключва договора за инвестиционния посредник. Заверката се извършва с полагане на надпис „Вярно с оригинала“, дата и подпис на лицата.

Чл. 60. (1) Инвестиционният посредник сключва договора по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ само във вписани в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 2 от ЗКФН адрес на управление, клон или офис, освен ако договорът не се сключва по електронен път или чрез друга форма без присъствието на клиента.

(2) Помещенията на адресите по ал. 1 трябва да разполагат с необходимото техническо оборудване и програмно осигуряване, позволяващо сключването на договори и приемането на нареждания, включително неприсъствено и/или чрез дистанционен способ за комуникация, спазването на поредността на постъпване на нарежданията при предаването им за изпълнение и съхраняване на информацията.

(3) Инвестиционният посредник поставя на входа на всеки от клоновете и офисите по ал. 1 информация за наименованието и седалището си, работното време, името и фамилията на лицето, отговорно за съответния клон или офис.

(4) Помещенията на адресите по ал. 1, в които инвестиционният посредник извършва дейност, трябва да отговарят на изискванията за противопожарна безопасност.

Чл. 61. В случаите, когато клиентът търгува чрез електронна платформа за търговия с финансови инструменти, инвестиционният посредник съхранява информация за интернет протокол адресите (IP адреси) на клиента, от които се извършва търговията.

Чл. 62. Инвестиционният посредник не може да сключи договор по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ, ако не е извършена идентификация на клиента и ако клиентът или негов представител не е представил и не е подписал необходимите документи, представил е документи с явни нередности или данните в тях са непълни, имат неточности или противоречия или е налице друго обстоятелство, което поражда съмнение за ненадлежна идентификация или представителство.

Чл. 63. (1) Инвестиционният посредник няма право да изпълни нареждане, ако установи, че финансовите инструменти - предмет на нареждането за продажба, не са налични по сметката на клиента или са блокирани в депозитарна институция, както и ако върху тях е учреден залог или е наложен запор.

(2) Забраната по ал. 1 по отношение на заложените финансови инструменти не се прилага в следните случаи:

1. приобретателят е уведомен за учредения залог и е изразил изрично съгласие да придобие заложените финансови инструменти и е налице изрично съгласие на зложния кредитор в предвидените по Закона за особените залози случаи;

2. залогът е учреден върху съвкупност по смисъла на Закона за особените залози.

(3) Забраната по ал. 1 по отношение на поръчка за продажба на финансови инструменти, които не са налични по сметката на клиента, не се прилага в случаите, когато инвестиционният посредник осигури по друг начин, че финансовите инструменти, предмет на продажбата, ще бъдат доставени към деня на сепълмент по сделката.

Чл. 64. (1) Инвестиционният посредник изисква от клиент, който подава нареждане за покупка на финансови инструменти, да му предостави паричните средства, необходими за плащане по сделката - предмет на нареждането, при подаване на нареждането, освен ако клиентът удостовери, че ще изпълни задължението си за плащане.

(2) Ако правилата на мястото на изпълнение, на което ще бъде сключена сделката, допускат сключване на сделка, при която плащането на финансовите инструменти не се осъществява едновременно с тяхното прехвърляне, инвестиционният посредник може да не изиска плащане от купувача при наличие на изрично писмено съгласие на продавача. Това се прилага съответно и при други прехвърлителни сделки с финансови инструменти.

Чл. 65. (1) Инвестиционният посредник предоставя на клиента информация, сключва договори по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ и приема нареждания на клиенти чрез:

1. лица, предлагащи финансови инструменти;

2. брокери на финансови инструменти;

3. инвестиционни консултанти;

4. управителите, изпълнителните членове на управителния орган или прокуристите на инвестиционния посредник.

(2) Инвестиционният посредник предава нареждания по чл. 6, ал. 2, т. 1 от ЗПФИ и предоставя услугите и извършва дейностите по чл. 6, ал. 2, т. 2 и 3 от ЗПФИ чрез брокери на финансови инструменти, които работят по трудов договор за него и са вписани в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 8 от ЗКФН, с изключение на случаите, когато услугите се предоставят чрез електронна платформа за търговия, работеща в автоматичен режим при предаване или изпълнение на нареждането.

(3) Инвестиционният посредник предоставя услугите по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ чрез инвестиционни консултанти, които работят по трудов договор за него и са вписани в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 8 от ЗКФН.

Чл. 66. Инвестиционният посредник оценява лицата по чл. 65, ал. 1, т. 1 въз основа на следните критерии:

1. лицата отговарят на изискванията на чл. 13, ал. 4, т. 1 - 4, 6 и 7 от ЗПФИ;

2. лицата притежават подходящ опит;

3. лицата притежават средно образование;

4. лицата разбират основните характеристики, риска и функциите на финансовите инструменти, инвестиционните или допълнителните услуги, които инвестиционният посредник предлага;

5. доколкото лицата разбират сумата на разходите и таксите, които ще бъдат направени от клиента във връзка със сделки с даден финансов инструмент или

инвестиционни услуги, или допълнителни услуги, предлагани от инвестиционния посредник;

6. доколко лицата разбират характеристиките и обхвата на инвестиционните услуги или допълнителните услуги, предлагани от инвестиционния посредник;

7. доколко лицата разбират основните принципи на функциониране на финансовите пазари и влиянието им върху стойността на финансовите инструменти, за които предоставят информация на клиентите;

8. доколко лицата разбират въпросите, свързани с пазарната злоупотреба и борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма;

9. доколко лицата притежават информация за местата за изпълнение на сделките с финансовите инструменти, за които предоставят информация на клиентите.

Чл. 67. Инвестиционният посредник оценява лицата по чл. 65, ал. 1, т. 2 въз основа на следните критерии:

1. лицата отговарят на изискванията на чл. 77, ал. 3 от ЗПФИ;

2. доколко лицата разбират основните характеристики, риска и функциите на финансовите инструменти, инвестиционните или допълнителните услуги, които инвестиционният посредник предлага;

3. доколко лицата разбират сумата на разходите и таксите, които ще бъдат направени от клиента във връзка със сделки с даден финансов инструмент или инвестиционни услуги, или допълнителни услуги, предлагани от инвестиционния посредник;

4. доколко лицата разбират характеристиките и обхвата на инвестиционните услуги или допълнителните услуги, предлагани от инвестиционния посредник;

5. доколко лицата разбират основните принципи на функциониране на финансовите пазари и влиянието им върху стойността на финансовите инструменти.

Чл. 68. Инвестиционният посредник оценява лицата по чл. 65, ал. 1, т. 3 въз основа на следните критерии:

1. лицата отговарят на изискванията на чл. 77, ал. 3 от ЗПФИ;

2. лицата притежават подходящ опит;

3. доколко лицата разбират основните характеристики, риска и функциите на финансовите инструменти, инвестиционните или допълнителните услуги, които инвестиционният посредник предлага;

4. доколко лицата разбират сумата на разходите и таксите, които ще бъдат направени от клиента във връзка с вида на финансовия инструмент, който се предлага или препоръчва, и разходите, свързани с предоставянето на инвестиционен съвет и всякакви други свързани услуги, които се предоставят;

5. доколко лицата изпълняват задълженията си във връзка с оценката за уместност и оценката за целесъобразност по глава седма, раздел II от ЗПФИ;

6. доколко лицата разбират дали финансовият инструмент, предоставен от инвестиционния посредник, може да не е подходящ за клиента, след оценка на съответната информация, предоставена от клиента срещу евентуалните промени, които може да са настъпили след събирането на съответната информация;

7. доколко лицата оценяват данните, свързани с финансовите инструменти, за които предоставят информация на клиентите (документи с основна информация за инвеститорите, проспекти, финансови отчети или финансови данни);

8. доколко лицата разбират специфичните пазарни структури за финансовите инструменти, за които предоставят информация на клиентите, и когато това е приложимо, техните места за търговия.

Чл. 69. (1) Когато лицата по чл. 65, ал. 1, т. 1 не са придобили подходяща квалификация и/или опит, съответно лицата по чл. 65, ал. 1, т. 2 и 3 не са придобили подходящ опит, те предоставят на клиента инвестиционни съвети или информация относно финансови инструменти, съответно и инвестиционни или допълнителни услуги

от името на инвестиционния посредник, съобразно техните задължения само под наблюдение.

(2) В случаите по ал. 1 инвестиционният посредник взема предвид квалификацията и опита на лицето по чл. 65, ал. 1, т. 1, съответно опита на лицето по чл. 65, ал. 1, т. 2 и 3, за да определи наблюдаващото лице и срока, в който наблюдаваното лице да изпълнява съответните дейности по ал. 1 под наблюдение, така че да придобие подходящ опит от 6 месеца. Срокът по изречение първо не може да е по-дълъг от 12 месеца.

(3) В срока по ал. 1 всички документи, изготвени от наблюдаваното лице, се съгласуват чрез полагане на подпис и от наблюдаващото лице, като в съответните регистри на инвестиционния посредник се отбелязват имената на наблюдаваното и на наблюдаващото лице, както и че услугата е предоставена под наблюдение.

(4) Наблюдението трябва да е съобразено с изпълняваната от лицето дейност под наблюдение.

(5) Наблюдаващото лице трябва да притежава подходяща квалификация и опит съгласно чл. 66, съответно чл. 67 или чл. 68, и изрично да е поело отговорност за действията на наблюдаваното лице, които наблюдаваното лице ще извърши под наблюдение от наблюдаващото лице.

Чл. 70. (1) Инвестиционният посредник провежда обучение от минимум 20 часа в рамките на всяка календарна година на лицата по чл. 65, ал. 1, т. 1 - 3 с цел поддържане на подходяща квалификация за изпълнение на функциите и задълженията им. Обучението се провежда при отчитане специфичните функции на обучаваните лица. Примерен тематичен обхват на обучението е определен в приложение № 3.

(2) Инвестиционният посредник при необходимост провежда обучение по повод всяко съществено изменение на нормативните изисквания, вътрешните правила на инвестиционния посредник, както и при въвеждане на нови финансови инструменти, инвестиционни или допълнителни услуги. Обучението по изречение първо може да бъде в рамките на обучението по ал. 1.

(3) Инвестиционният посредник оценява лицата по чл. 65, ал. 1, т. 1 - 3 след провеждане на обучение по ал. 1, съответно ал. 2.

(4) Инвестиционният посредник поддържа документация, удостоверяваща изпълнението на задълженията по ал. 1 - 3.

Чл. 71. Инвестиционният посредник може да възложи задълженията по чл. 70 за провеждане на обучение и оценяване на лицата след обучение на външен изпълнител.

Чл. 72. (1) Инвестиционният посредник подава заявление до Комисията за вписване в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 2 от ЗКФН на лицата по чл. 65, ал. 1, т. 1, към което прилага документи, удостоверяващи, че лицата отговарят на изискванията на ЗПФИ и наредбата. За лицата по чл. 69, ал. 1 в заявлението се посочва обстоятелството, че ще изпълняват съответната дейност под наблюдение.

(2) Лице по чл. 65, ал. 1, т. 1 се вписва в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 2 от ЗКФН, ако в 14-дневен срок от подаване на заявлението по ал. 1 заместник-председателят не откаже вписване в регистъра.

Раздел II

Оценка за уместност

Чл. 73. (1) При предоставяне на услуги по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ инвестиционният посредник ясно информира клиента, че предоставянето от клиента на изчерпателна и точна информация цели инвестиционният посредник да му препоръча подходящи продукти и услуги и да действа в негов най-добър интерес, както и че инвестиционният посредник е длъжен да извърши оценка за уместност.

(2) Инвестиционният посредник може да предостави информацията по ал. 1 и в стандартизиран формат. Начинът на предоставяне на информацията по ал. 1 трябва да осигурява възможност за контрол дали тя е предоставена на клиента.

Чл. 73а. (Нов - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) (1) При предоставяне на услуги по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ инвестиционният посредник разяснява на клиента понятието „предпочитание във връзка с устойчивостта“ по чл. 2, т. 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565, разликите между различните елементи на това понятие, както и разликите между продуктите, които имат, съответно нямат, характеристики на устойчивост.

(2) Инвестиционният посредник предоставя на клиента и информацията относно същността и основните понятия, използвани при позоваване на екологични, социални и управленски фактори.

Чл. 74. (1) При предоставяне на робо съвет инвестиционният посредник предоставя на клиентите и:

1. ясно обяснение относно степента и обхвата на участието на служителите на инвестиционния посредник и на автоматизирани системи, както и как клиентът може да поиска контакт със служител на инвестиционния посредник;

2. информация, че предоставените от клиента отговори ще окажат пряко влияние при определяне на това, дали инвестиционният съвет е уместен за клиента, както и дали предприетите в резултат на инвестиционния съвет действия съответстват на профила на клиента;

3. описание на източниците на информацията, използвани за предоставяне на услуга по чл. 6, ал. 2, т. 4, съответно т. 5 от ЗПФИ;

4. информация дали инвестиционният посредник има достъп до други данни за клиента;

5. обяснение как и кога се актуализира информацията за клиента.

(2) Когато инвестиционен посредник използва онлайн въпросник, инвестиционният посредник посочва, че отговорите на въпросника могат да бъдат единствената основа за робо съвета.

Чл. 75. (1) Във връзка с предоставяне на услуги по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ инвестиционният посредник приема и прилага в дейността си политики и процедури, които му дават възможност да събере информация за клиента и да я оцени по последователен начин независимо от средствата, използвани за събирането ѝ.

(2) При извършване на оценка за уместност инвестиционният посредник предприема разумни мерки, за да оцени доколко клиентът разбира понятието инвестиционен риск, както и връзката между риск и възвръщаемост на инвестициите.

Чл. 76. (1) При събиране на информация за извършване на оценката за уместност чрез предварително изготвени въпросници или събиране на информация по време на обсъждания с клиента е необходимо инвестиционният посредник да се увери, че въпросите са разбрани правилно от клиента, както и че чрез всеки метод, използван за събиране на информация, се получават необходимите за оценката за уместност данни.

(2) При разработването на въпросниците за събиране на информация за клиента за целите на оценката за уместност се спазват следните изисквания:

1. въпросите да са ясни, изчерпателни, разбираеми, като не се допуска подвеждащ, объркваш, неточен и прекалено технически език;

2. оформлението на въпросите да не насочва клиента към определен избор;

3. да не се допуска събиране на информация за поредица от елементи чрез един въпрос;

4. да се преценява внимателно редът, в който се задават въпросите;

5. да се гарантира, че клиентът ще отговори на всички поставени въпроси.

Чл. 77. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) (1) При извършване на оценка за уместност инвестиционният посредник събира информация, която може да окаже въздействие върху анализа на финансовото състояние на клиента, способността му да понася загуби, инвестиционните му цели и допустимото за него равнище на риск.

(2) Информацията по ал. 1 може да включва данни за:

1. семейното положение на клиента, както и дали средствата, които лицето ще инвестира, са лични;
2. предстоящи промени в семейството;
3. възрастта на клиента;
4. заетостта на клиента, както и степента на сигурност на работното му място или предстоящо пенсиониране;
5. необходимостта от ликвидност на инвестициите или от финансиране на бъдещ финансов ангажимент на клиента;
6. знанията и опита на клиента относно финансовите продукти и свързаните с тях рискове;
7. разбирането на клиента за основни финансови понятия, като инвестиционен риск, риск от концентрация и компромис между риска и възвръщаемостта;
8. предпочитанията на клиента по отношение на екологичните, социалните и управленските фактори.
9. (нова - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) предпочитанията на клиента във връзка с устойчивостта по смисъла на чл. 2, т. 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(3) Когато определя каква информация за клиента е необходима за извършване на оценката за уместност, инвестиционният посредник взема предвид въздействието, което всяка съществена промяна на тази информация би могла да окаже върху оценката за уместност.

(4) (Нова - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) Когато клиентът има предпочитания по ал. 2, т. 9, инвестиционният посредник събира информация по чл. 2, т. 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565. Информацията по изречение първо включва и данни за минималния дял на инструментите по чл. 2, т. 7, букви „а“ и „б“ от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 и за основните неблагоприятни въздействия, които следва да бъдат взети предвид по отношение на инструментите по чл. 2, т. 7, буква „в“ от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(5) (Нова - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) Когато клиентът не отговори на въпроса дали има предпочитания във връзка с устойчивостта, или няма такива предпочитания, инвестиционният посредник може да счита клиента за неутрален по отношение на устойчивостта. В случаите по изречение първо инвестиционният посредник може да препоръча на този клиент продукти, които имат характеристики, свързани с устойчивостта, както и такива, които нямат характеристики, свързани с устойчивостта.

(6) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) Инвестиционният посредник използва механизми, за да избегне самооценка от страна на клиента и да осигури последователност на предоставените от клиента отговори.

(7) (Нова - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) При събиране на информацията по ал. 2 инвестиционният посредник действа безпристрастно и с оглед най-добрия интерес на клиента.

Чл. 77а. (Нов - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) (1) При предоставяне на услугата по чл. 6, ал. 2, т. 4 от ЗПФИ инвестиционният посредник се информира относно дела от портфейла, който клиентът желае да инвестира в продукти, отговарящи на предпочитанията му във връзка с устойчивостта.

(2) Когато инвестиционният посредник работи с типови портфейли, които комбинират някои или всички критерии съгласно чл. 2, т. 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565, тези портфейли трябва да позволяват извършване на подробна оценка на предпочитанията на клиента.

Чл. 77б. (Нов - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) (1) Инвестиционният посредник разглежда предпочитанията за устойчивост на клиента след извършване на оценката за уместност, така че първо да идентифицира подходящите продукти и след това да определи продукта или инвестиционната стратегия, които отговарят на предпочитанията на клиента във връзка с устойчивостта. Инвестиционният съвет или

избраната инвестиционна стратегия при управление на портфейла на клиента трябва да отговаря на предпочитанията на клиента във връзка с устойчивостта.

(2) Инвестиционният посредник съхранява информацията за предпочитанията на клиента във връзка с устойчивостта, както и за всяко изменение в тях, в досието по чл. 82, ал. 2 от ЗПФИ. При предоставяне на услугата по чл. 6, ал. 2, т. 5 от ЗПФИ информацията по изречение първо се документира в съответния за услугата доклад за уместност. Инвестиционният посредник предоставя на клиента информация за предлаганите от него инвестиционни продукти с характеристики на устойчивост само след като клиентът е информирал, че има предпочитания във връзка с устойчивостта.

Чл. 78. (1) При събирането на информация по чл. 78 от ЗПФИ инвестиционният посредник взема предвид:

1. вида на финансовия инструмент или сделка, която може да препоръча или да сключи;

2. естеството и обхвата на услугата, която посредникът може да предостави;

3. нуждите и характеристиките на клиента;

4. типа на клиента.

(2) При предоставянето на услуги, свързани със сложни (комплексни) или рискови финансови инструменти, инвестиционният посредник извършва задълбочена оценка на знанията и опита на клиента по отношение на тези инструменти.

(3) При предоставянето на услуги, свързани с неликвидни финансови инструменти, инвестиционният посредник събира и анализира информация относно продължителността на периода, през който клиентът е подготвен и възнамерява да държи инструментите.

(4) При предоставянето на услуги, свързани с неликвидни или рискови финансови инструменти, инвестиционният посредник може да вземе предвид:

1. размера на редовния и на общия доход на клиента;

2. дали доходът на клиента има постоянен или временен характер и източника на този доход;

3. всички активи на клиента и тежестите върху тях;

4. периодичните финансови задължения на клиента.

(5) Във връзка със събираната от клиента информация инвестиционният посредник определя предварително нивото на риска на финансовите инструменти, които предлага.

Чл. 79. (1) Инвестиционният посредник следва да се увери, че събраната от клиента информация за извършване на оценката за уместност е надеждна и последователна, без да разчита неоснователно на самооценката на клиента.

(2) Инвестиционният посредник следва да се увери относно надеждността, точността и последователността на информацията, събрана за клиента, и да гарантира, че разполага с необходимата информация за извършване на оценка за уместност.

(3) При извършването на оценка за уместност инвестиционният посредник разглежда събраната от клиента информация в нейната цялост. Инвестиционният посредник следи за противоречия между отделните елементи на събраната информация и при необходимост се свързва с клиента, за да отстрани всички съществени несъответствия или неточности.

(4) Когато извършената оценка за уместност се основава и на самооценката на клиента, инвестиционният посредник прилага обективни критерии, като:

1. на клиента се предоставят практически примери за ситуации, които могат да настъпят, включително и чрез положителни и отрицателни сценарии или графики, като чрез тях инвестиционният посредник разбира доколко клиентът е запознат с възможностите за възвръщаемост на инвестицията и разпределението на риска;

2. на клиента се задават въпроси с кои видове финансови инструменти е запознат и какъв е опитът му при търговия с тях;

3. от клиента се изисква да предостави информация за финансовото си състояние - източници на доходи и наличие на финансови задължения;

4. от клиента се изисква информация по отношение на допустимия размер на загубите за определен период;

5. от клиента се изисква информация по отношение на способността му да понася риск.

Чл. 80. Инвестиционният посредник приема механизми, с които да се ограничи рискът клиентите да надценят своите знания и опит.

Чл. 81. (1) Инвестиционният посредник приема и прилага процедури за извършване на оценката за уместност, с които определя:

1. каква част от събраната информация за клиента се актуализира и с каква честота;

2. начина, по който се извършва актуализацията на информацията за клиента;

3. какви действия се предприемат от инвестиционния посредник, когато получи допълнителна или актуална информация или когато клиентът не предостави исканата информация;

4. механизми за насърчаване на клиента да предостави актуална информация при настъпили значителни промени.

(2) Инвестиционният посредник извършва редовен преглед на информацията за клиента, за да се увери, че тя не е станала неактуална, неточна или непълна.

(3) Честотата на актуализация на информацията за клиента може да зависи, но не само, от рисковия профил на клиента, вида на финансовите инструменти и значими за клиента събития.

Чл. 81а. (Нов - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) В процедурата по чл. 97и, ал. 1 инвестиционният посредник определя честотата за актуализиране на информацията за клиента относно предпочитанията му във връзка с устойчивостта. Инвестиционният посредник редовно актуализира информацията по изречение първо или при желание от страна на клиента.

Чл. 81б. (Нов - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) (1) При предоставянето на инвестиционен съвет инвестиционният посредник може да препоръча продукт, който не отговаря на първоначалните предпочитания на клиента във връзка с устойчивостта, ако преди това информацията за предпочитанията на клиента във връзка с устойчивостта бъде изменена за конкретен случай.

(2) Обяснението на инвестиционния посредник и решението на клиента за изменение на информацията по ал. 1 се документират в съответния доклад за уместност.

(3) Изменението на информацията по ал. 1 се отнася само до конкретен инвестиционен съвет, а не до профила на клиента като цяло.

Чл. 82. Инвестиционният посредник уведомява клиента, когато предоставената от клиента допълнителна информация води до промяна в профила му, независимо дали профилът става по-рисков, или по-консервативен.

Чл. 83. Инвестиционният посредник приема и прилага политика, с която определя:

1. как се извършва оценката за уместност, когато клиентът е юридическо лице;

2. процедурата и критериите, които се спазват с оглед изискванията за уместност на ЗПФИ и приложимото законодателство на Европейския съюз;

3. начините за уведомяване на клиента относно извършването на оценката за уместност, възможното въздействие, което тя би могла да има за него, както и кой ще бъде подложен на оценка за уместност.

Чл. 84. (1) Инвестиционният посредник прилага политики и процедури за разбиране на характеристиките, естеството и особеностите на инвестиционните

продукти, които позволяват да препоръча подходящи инвестиции или да инвестира в подходящи продукти от името на клиента.

(2) Инвестиционният посредник отчита нивото на сложност на продуктите, като взема предвид информацията за знанията и опита на клиента.

(3) Инвестиционният посредник приема и прилага процедури, за да гарантира, че информацията, която използва за разбирането и правилното класифициране на включените в предложението му инвестиционни продукти, е надеждна, точна, последователна и актуална.

(4) Инвестиционният посредник преглежда информацията по ал. 3 и съответно отразява настъпилите промени, които биха могли да повлияят върху класифицирането на инвестиционния продукт.

Чл. 85. (Доп. - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) (1) Инвестиционният посредник приема и прилага политики и процедури, които гарантират, че взема предвид:

1. цялата налична информация за клиента, която е необходима, за да се оцени дали инвестицията е подходяща, включително текущия инвестиционен портфейл на клиента и разпределението на активите в портфейла;

2. всички съществени характеристики на инвестициите, установени при оценката за уместност, включително всички съответни рискове и преки или непреки разходи на клиента.

(2) Инвестиционният посредник приема и прилага политики и процедури, които гарантират, че при предоставяне на услуги по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ:

1. се предвижда диверсификация на риска;

2. клиентът разбира в достатъчна степен връзката между риска и възвръщаемостта;

3. финансовото състояние на клиента позволява финансиране на инвестициите и клиентът може да поеме евентуални загуби в резултат на инвестициите;

4. когато е включен неликвиден продукт, се взема предвид продължителността на периода, през който клиентът възнамерява да държи инвестицията;

5. евентуалните конфликти на интереси няма да засегнат по отрицателен начин качеството на оценката за уместност.

(3) Политиките и процедурите по ал. 1 предвиждат и мерки, които да гарантират ефективното идентифициране, контрола и смекчаването на концентрацията на инвестиции в един емитент или емитенти, които са част от една и съща група, по отношение на кредитния риск.

(4) (Нова - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) Инвестиционният посредник приема и прилага политики за случаите, в които клиентите го информират, че имат предпочитания във връзка с устойчивостта, но не посочват предпочитанията относно определени инструменти по чл. 2, т. 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

Чл. 86. (1) Инвестиционен посредник, който използва информационни системи в процеса на извършване на оценка за уместност, разполага с подходящи системи и механизми за контрол, за да гарантира, че информационните системи са подходящи и водят до задоволителни резултати.

(2) Информационните системи по ал. 1 се разработват така, че да се отчитат значимите характеристики на всеки клиент или на всеки инвестиционен продукт.

Чл. 87. (1) Когато извършва оценка за уместност въз основа на разглеждане на портфейла на клиента като цяло, инвестиционният посредник осигурява подходяща степен на диверсификация в портфейла на клиента, като взема предвид експозицията на клиента към различни финансови рискове.

(2) Когато размерът на инвестицията не позволява диверсификация на портфейла по отношение на кредитния риск, инвестиционният посредник насочва клиента към инвестиране в нискорискови инвестиции.

Чл. 88. (1) Инвестиционен посредник, който извършва оценка за уместност с помощта на автоматизирани системи, дори когато взаимодействието с клиента не се осъществява чрез автоматизирани системи, за да осигури изпълнение на изискванията за извършване на оценка за уместност, най-малко веднъж годишно наблюдава и изпитва алгоритмите, които се използват за извършване на тази оценка.

(2) При разработването на алгоритмите по ал. 1 инвестиционният посредник отчита естеството и характеристиките на финансовите инструменти, включени в офертите му към клиенти.

(3) Инвестиционният посредник следва най-малко да:

1. създаде подходяща документация за организацията на автоматизираната система, която ясно посочва целта, обхвата и структурата на алгоритмите, включително, когато е приложимо, схеми или правила за вземане на решения, които следва да са част от тази документация;

2. приеме стратегия за изпитване, която съдържа обяснение за обхвата на изпитването, плановете за изпитване, изпитваните казуси, резултатите от изпитването, отстраняването на дефекти (ако е приложимо) и крайните резултати от изпитването;

3. разполага с подходящи политики и процедури за управление на всякакви промени в алгоритъма, включително наблюдение и поддържане на данни за такива промени, и да въведе мерки за сигурност за наблюдение и предотвратяване на неоторизиран достъп до алгоритъма;

4. преглежда и актуализира алгоритмите, за да гарантира, че те отразяват всички относими промени, включително пазарни промени и промени в приложимото законодателство, които могат да повлияят на тяхната ефективност;

5. разполага с политики и процедури, които дават възможност за откриване на всички грешки в алгоритъма и отстраняването им по подходящ начин, включително спиране на предоставянето на инвестиционни съвети, ако съществува вероятност грешката да доведе до неподходящ съвет и/или нарушаване на относимото законодателство;

6. разполага с подходящи ресурси, включително човешки и технически ресурси, за наблюдение и надзор на работата на алгоритмите чрез адекватен и своевременно преглед на предоставените съвети;

7. разполага с подходящ процес за вътрешно одобряване, за да гарантира, че т. 1 - 6 са спазени.

Чл. 89. Инвестиционният посредник приема и прилага политики и процедури за уместност, които гарантират, че при предоставяне на услуги по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ той извършва задълбочена оценка на възможните инвестиционни алтернативи, като се отчитат разходите и сложността на продуктите.

Чл. 90. Инвестиционният посредник трябва да разполага с процедура за оценка на наличните продукти, които са равностойни един на друг по отношение на нуждите и характеристиките на клиента.

Чл. 91. Инвестиционният посредник при разглеждане на разходите взема предвид всички разходи и такси по чл. 71, ал. 2, т. 4 от ЗПФИ и съответните разпоредби на Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

Чл. 92. (1) Инвестиционният посредник съхранява и документацията, обосноваваща случаите, когато при предоставяне на услуги по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ вместо равностоен продукт е избран или препоръчан по-скъп или сложен (комплексен) продукт.

(2) Когато предоставя услуги по чл. 6, ал. 2, т. 5 от ЗПФИ, инвестиционният посредник информира клиента за решението да избере или препоръча по-скъп или сложен продукт и обосновава това решение.

(3) Документацията по ал. 1 се проверява от звеното за проверка на съответствието на инвестиционния посредник.

Чл. 93. (1) Инвестиционният посредник приема и прилага политики и процедури за извършване на анализ на разходите и ползите от замяната на инвестиции, така че да може да гарантира и докаже, че очакваните ползи от замяната на инвестиции са по-големи от разходите.

(2) Инвестиционният посредник взема предвид цялата необходима информация за извършване на анализ на разходите и ползите от замяната и оценка на предимствата и недостатъците на разглежданата нова инвестиция. При анализа посредникът взема предвид всички разходи и такси по чл. 71, ал. 2, т. 4 от ЗПФИ.

Чл. 94. Инвестиционният посредник предоставя на непрофесионалните клиенти преди сключване на сделката вследствие на предоставения инвестиционен съвет доклада по чл. 54, параграф 12 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565. В доклада се включва ясно обяснение на причините, поради които ползите от препоръчаната замяна на инвестицията са по-големи от разходите за нея.

Чл. 95. Инвестиционният посредник въвежда системи и механизми за наблюдение и контрол на риска от неспазване на задълженията за оценка на разходите и ползите от препоръчаната замяна на инвестицията.

Чл. 96. (1) Инвестиционният посредник гарантира, че лицата, които извършват оценка за уместност, разбират своите задължения при извършване на тази оценка.

(2) Когато използва информационни системи в процеса на извършване на оценка за уместност, инвестиционният посредник гарантира, че служителите, които участват в дейностите, свързани с тези системи:

1. разбират добре технологиите и алгоритмите, използвани за предоставяне на цифрови консултации (по-конкретно са в състояние да разберат обстановката, рисковете и правилата зад алгоритмите, стоящи в основата на цифровата консултация);

2. разбират и са способни да анализират автоматизираната консултация, генерирана от алгоритмите.

Чл. 97. (1) Инвестиционният посредник въвежда организация за съхранение и поддържа архив, свързан с оценката за уместност, в който се включва информацията, която се събира от клиенти, всеки предоставен инвестиционен съвет и всички направени и оттеглени инвестиции след извършване на оценката за уместност, както и свързаните с нея доклади за уместност, предоставени на клиентите.

(2) Инвестиционният посредник гарантира, че:

1. организацията за поддържане на архива по ал. 1 позволява откриване на грешки при оценката за уместност;

2. архивът по ал. 1 е достъпен за съответните служители на инвестиционния посредник.

Раздел IIа

(Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.)

Оценка за целесъобразност

Чл. 97а. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) При предоставяне на услуги, различни от тези по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ, инвестиционният посредник информира клиента за задължението си да извърши оценка за целесъобразност, както и че е в интерес на клиента да предостави точна и изчерпателна информация, за да може инвестиционният посредник да изпълни задължението си да действа в най-добър интерес на клиента.

(2) Инвестиционният посредник може да предостави информацията по ал. 1 и в стандартизиран формат.

Чл. 97б. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) Във връзка с предоставяне на услуги, различни от тези по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ, инвестиционният посредник приема и прилага в дейността си политики и процедури, които му дават възможност да събере

информация за знанията и опита на клиента или потенциалния клиент, които съответстват на конкретния вид инвестиционна услуга или продукт, които се предлагат или търсят, включително приложимите елементи, изброени в чл. 55, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565, и да я оцени по последователен начин независимо от средствата, използвани за събирането ѝ.

(2) Инвестиционният посредник определя в политиките и процедурите по ал. 1 средствата, чрез които да поиска от клиента да предостави информация за своите знания и опит. При събиране на информация за извършване на оценката за целесъобразност чрез предварително изготвени въпросници или събиране на информация по време на обсъждания с клиента е необходимо инвестиционният посредник да гарантира, че въпросите са достатъчно конкретни и разбираеми, както и че чрез всеки метод, използван за събиране на информация, се получават необходимите за оценката за целесъобразност данни.

(3) При разработването на въпросниците за събиране на информация за клиента за целите на оценката за целесъобразност се спазват следните изисквания:

1. въпросите да са ясни, изчерпателни, разбираеми, като не се допуска подвеждащ, объркващ, неточен и прекалено технически език;
2. оформлението на въпросите да не насочва клиента към определен избор;
3. да не се допуска събиране на информация за поредица от елементи чрез един въпрос;
4. да се преценява внимателно редът, в който се задават въпросите;
5. клиентът да може да посочи, че не знае как да отговори на въпроса.

(4) При извършване на оценка за целесъобразност инвестиционният посредник предприема мерки, за да оцени в достатъчна степен разбирането на своите клиенти за основните характеристики и рисковете, свързани с конкретните видове инвестиционни продукти, предлагани от инвестиционния посредник, или най-малкото с видовете инвестиционни продукти, от които клиентът има интерес, както и доколко клиентът разбира понятието инвестиционен риск и връзката между риск и възвръщаемост на инвестициите.

Чл. 97в. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) Инвестиционният посредник използва механизми, с които да гарантира, че от клиентите не се изисква да извършват самооценка, и с които се ограничава рискът клиентите да надценят своите знания и опит.

(2) С цел избягване на самооценката от страна на клиенти при извършването на оценка за целесъобразност инвестиционният посредник прилага обективни критерии, като:

1. на клиента се предоставят практически примери за ситуации, които могат да настъпят, включително и чрез положителни и отрицателни сценарии или графики, като чрез тях инвестиционният посредник разбира доколко клиентът е запознат с възможностите за възвръщаемост на инвестицията и разпределението на риска;
2. на клиента се задават въпроси с кои видове инвестиционни продукти е запознат и какъв е опитът му при търговия с тях.

Чл. 97г. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) В случай на предоставяне на инвестиционни услуги от разстояние инвестиционният посредник изготвя онлайн въпросници, които съдържат ясни въпроси и/или предоставят на клиентите допълнителни пояснения или примери, когато е необходимо.

(2) При събиране на информация от клиентите чрез онлайн въпросници инвестиционният посредник прилага мерки за:

1. осигуряване на възможност клиентът да получи съдействие от служител на инвестиционния посредник при необходимост;
2. справяне с непоследователни отговори, дадени от клиента.

Чл. 97д. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) Когато инвестиционният посредник попълва предварително отговори въз основа на историята на сделките на клиента с него, той гарантира, че се използва само напълно обективна, уместна и надеждна информация и че на клиента се дава възможност да прегледа и, ако е необходимо, да коригира всеки от предварително попълнените отговори, за да се гарантира точността на всяка предварително попълнена информация.

Чл. 97е. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) За целите на оценката за целесъобразност инвестиционният посредник взема предвид само информацията относно знанията и опита на клиента, но не и информация относно финансовото състояние, инвестиционните цели на клиента или информация, събрана при предоставяне на други инвестиционни услуги.

Чл. 97ж. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) При събирането на информация по чл. 79 от ЗПФИ инвестиционният посредник взема предвид вида и характеристиките на инвестиционните продукти или услуги, които се предлагат или търсят, и типа на клиента.

(2) Преди да предостави услуги, различни от тези по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ, инвестиционният посредник изисква от клиента или потенциалния клиент да предостави информация относно своите знания и опит в инвестиционната област, съответстващи на конкретния вид инвестиционна услуга или продукт, които се предлагат или търсят, така че посредникът да може да прецени дали инвестиционната услуга или продукт са подходящи за клиента.

(3) При предоставянето на достъп до сложни (комплексни) или рискови инвестиционни продукти или услуги инвестиционният посредник събира допълнителна информация и извършва задълбочена оценка на знанията и опита на клиента по отношение на тези продукти, в това число и на способността на клиента да разбира механизмите, които правят инвестиционния продукт „по-сложен“ или „по-рисков“, както и на опита му с такива продукти.

Чл. 97з. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) Инвестиционният посредник следва да се увери, че събраната от клиента информация за извършване на оценката за целесъобразност е надеждна, последователна и точна, без да разчита неоснователно на самооценката на клиента.

(2) Инвестиционният посредник следва да се увери относно надеждността, точността и последователността на информацията, събрана за клиента, и да гарантира, че разполага с необходимата информация за извършване на оценка за целесъобразност.

(3) Политиките и процедурите на инвестиционния посредник следва да предвиждат правила за оценяване на качеството и ефективността на средствата, използвани за събиране на информация относно знанията и опита на клиентите или потенциалните клиенти.

(4) При извършването на оценка за целесъобразност инвестиционният посредник разглежда събраната от клиента информация в нейната цялост. Инвестиционният посредник следи за противоречия между отделните елементи на събраната информация и при необходимост се свързва с клиента, за да отстрани всички съществени несъответствия или неточности. Инвестиционният посредник гарантира, че събираната информация за неговите клиенти се оценява по последователен начин, независимо от средствата, използвани за събирането ѝ.

Чл. 97и. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) Когато инвестиционният посредник използва събрана по-рано информация за знанията и опита на клиентите, той приема и прилага процедури за определяне на честотата на актуализиране на тази информация, за да гарантира, че информацията е актуална, точна и изчерпателна за целите на оценката за целесъобразност.

(2) За целите на оценката за целесъобразност инвестиционният посредник може да събира информация за знанията и опита на клиента преди всяко предлагане на инвестиционна услуга или да разчита на предварително събрана информация, при условие че тя е актуална.

(3) Инвестиционният посредник приема и прилага политика за по-редовна оценка на знанията и опита по отношение на групи от клиенти, за които инвестиционният риск е по-висок заради техните знания и опит.

(4) Инвестиционният посредник приема и прилага процедури за актуализиране на информация за знанията и опита на клиента по всяко време, когато се предлага или търси инвестиционен продукт, и за ситуации, при които клиентът не отговаря на неговите въпроси относно промени или актуализации на първоначално предоставената информация.

(5) Инвестиционният посредник изисква от клиентите, с които има текущи взаимоотношения, редовно да го информират за всяка промяна на информацията, предоставена за целите на оценката за целесъобразност.

(6) Информацията може да се актуализира чрез изпращане на въпросник до клиента или като му бъде предоставена информация, с която инвестиционният посредник разполага, с искане да бъде потвърдено от клиента, че тя е точна, пълна и актуална.

(7) Инвестиционният посредник разполага с механизми, които да гарантират, че изисква от клиента да актуализира информацията за своите знания и/или опит, след като клиентът е установил съответна промяна, която би могла да засегне неговото ниво на знания и/или опит.

(8) Инвестиционният посредник приема мерки за ограничаване на случаите, при които клиентът решава да актуализира своето равнище на знания или опит, така че даден инвестиционен продукт, който иначе не би бил подходящ за него, да изглежда подходящ, без да има реална промяна в нивото на знания и опит на клиента.

Чл. 97к. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) Инвестиционният посредник приема и прилага политика, с която предварително се определя как се извършва оценката за целесъобразност, когато клиентът е юридическо лице или група от две или повече физически лица, или когато едно и повече физически лица се представляват от друго физическо лице. За политиката се прилага съответно чл. 83.

Чл. 97л. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) Инвестиционният посредник приема и прилага политики и процедури за разбиране на характеристиките, естеството и спецификите на инвестиционните продукти, за да може да прецени дали тези продукти са подходящи за неговите клиенти.

(2) Политиките и процедурите по ал. 1 трябва да позволяват на инвестиционния посредник да взема предвид по подходящ и пропорционален начин характеристиките и съответните рискови фактори на предлаганите или търсените инвестиционни продукти, включително да взема предвид оценката, извършена във връзка с изпълнение на задълженията си по чл. 70, ал. 3 от ЗПФИ.

(3) Инвестиционният посредник отчита нивото на сложност на инвестиционните продукти, което следва да съответства на информацията за знанията и опита на клиента. Той определя и степенува по подходящ начин сложността на инвестиционните продукти за целите на оценката за целесъобразност.

(4) Инвестиционният посредник приема и прилага процедури, за да гарантира, че информацията, която използва за правилното класифициране на включените в предложението му инвестиционни продукти, е надеждна, точна, последователна и актуална. При тези процедури следва да се отчитат характеристиките, естеството и спецификите на разглежданите инвестиционни продукти.

(5) Инвестиционният посредник извършва периодичен преглед на информацията по ал. 4 и съответно отразява настъпилите промени, които биха могли да повлияят върху класифицирането на инвестиционния продукт.

(6) При категоризирането на инвестиционните продукти за целите на оценката за целесъобразност инвестиционният посредник следва да използва достатъчно ниво на детайлност, за да гарантира, че само инвестиционни продукти със сравними характеристики и рискови параметри са групирани заедно и че опитът и знанията на клиента по отношение на тези характеристики и рискове се оценяват.

Чл. 97м. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) Инвестиционният посредник приема и прилага политики и процедури, които гарантират, че взема предвид:

1. цялата налична информация относно знанията и опита на клиента, необходими, за да се прецени дали даден инвестиционен продукт е подходящ;

2. всички съответни характеристики и рискове на инвестиционните продукти, взети предвид при оценката за целесъобразност.

(2) Инвестиционният посредник приема и прилага политики и процедури, които му позволяват да отправи ясно и неподвеждащо предупреждение, ако счита, че инвестиционната услуга или продукт не са подходящи за клиента или потенциалния клиент.

(3) Инвестиционният посредник не извършва оценка за целесъобразност при продажбата на инвестиционен продукт, която представлява оттегляне на инвестицията от страна на клиента.

Чл. 97н. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) Инвестиционен посредник, който използва информационни системи в процеса на извършване на оценка за целесъобразност, разполага с подходящи системи и механизми за контрол, за да гарантира, че информационните системи са подходящи и водят до ефективни резултати.

(2) Информационните системи по ал. 1 се разработват така, че да се отчитат характеристиките на всеки клиент и на всеки инвестиционен продукт.

(3) Инвестиционният посредник приема в правилата и процедурите по чл. 97б, ал. 1 методика за определяне на резултата от оценката за целесъобразност. Когато инвестиционен посредник използва точкова система за оценка за целесъобразност, методологията, показателите и формулата следва да са ясни и недвусмислени.

(4) Инвестиционният посредник приема вътрешна процедура за извършване на оценката за целесъобразност от служителите му, за да гарантира, че те не разполагат със свобода на преценка при извършването на оценката и че са в състояние да обосноват решението си впоследствие.

(5) Инвестиционният посредник гарантира, че методиката за извършване на оценката за целесъобразност е изготвена по такъв начин, че:

1. за клиента няма да бъдат определени като подходящи инвестиционни продукти, за които опитът и/или знанията му не са били оценени;

2. за клиента няма да бъдат определени като подходящи инвестиционни продукти, за които клиентът не е показал достатъчно ниво на знания и/или опит;

3. на клиента се отправя подходящо предупреждение, когато инвестиционните продукти са оценени като неподходящи.

Чл. 97о. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) Инвестиционен посредник, който извършва оценка за целесъобразност с помощта на автоматизирани системи, дори когато взаимодействието с клиента не се осъществява чрез автоматизирани системи, най-малко веднъж годишно наблюдава и изпитва алгоритмите, които се използват за извършване на тази оценка.

(2) При разработването на алгоритмите по ал. 1 инвестиционният посредник отчита естеството и характеристиките на инвестиционните продукти, включени в офертите му към клиенти.

(3) Инвестиционният посредник следва най-малко да:

1. документираща писмено организацията на автоматизираната система, като ясно посочи целта, обхвата и структурата на алгоритмите, включително, когато е приложимо, схеми или правила за вземане на решения;

2. приеме стратегия за изпитване, която съдържа обяснение за обхвата на изпитването, плановете за изпитване, изпитваните казуси, резултатите от изпитването, отстраняването на дефекти и крайните резултати от изпитването;

3. разполага с подходящи политики и процедури за управление на всякакви промени в алгоритъма, включително наблюдение и поддържане на данни за такива промени, въвежда мерки за наблюдение и предотвратяване на неоторизиран достъп до алгоритъма;

4. преглежда и актуализира алгоритмите, за да гарантира, че те отразяват всички относими промени, включително пазарни и законодателни промени, които могат да повлияят на тяхната ефективност;

5. разполага с политики и процедури, които дават възможност за откриване на грешките в алгоритъма и отстраняването им по подходящ начин, включително спиране на предоставянето на услуги, ако съществува вероятност грешката да доведе до неправомерна сделка и/или нарушаване на относимото законодателство;

6. разполага с подходящи човешки и технически ресурси за наблюдение и надзор на работата на алгоритмите чрез адекватен и своевременен преглед на предоставените услуги;

7. разполага с подходящ процес за вътрешно одобряване, за да гарантира, че т. 1 - 6 са спазени.

Чл. 97п. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) Инвестиционният посредник отправя видимо, ясно и неподвеждащо предупреждение, в случай че клиентът предостави недостатъчна или никаква информация за своите знания или опит или в случай че оценката на тази информация покаже, че предлаганата или търсената инвестиционна услуга или продукт не са подходящи за клиента.

(2) Предупреждението следва да е ясно различимо, като може да се използва различен цвят за предупредителното съобщение от останалата част от предоставената информация или, ако нареждането е направено по телефона, чрез разясняване на предупреждението и неговото въздействие върху клиента, като се отговори на всички въпроси от клиента, за да се гарантира, че клиентът е получил и разбрал правилно предупреждението.

(3) Отправените от инвестиционния посредник предупреждения ясно и недвусмислено посочват причината за предупреждаването на клиента, а именно:

1. клиентът не е предоставил информация;

2. събраната информация е недостатъчна и инвестиционният посредник не е в състояние да определи целесъобразността на планираната сделка;

3. оценката на предоставената от клиента информация показва, че планираната сделка е неподходяща за клиента.

(4) Инвестиционният посредник не може да използва в предупрежденията съобщения, които могат да насърчат клиента да продължи с осъществяването на сделката, да извърши повторна оценка за целесъобразност или да поиска да бъде категоризиран като професионален клиент. Инвестиционният посредник изисква от клиента да потвърди, че е запознат с информацията, предоставена в предупреждението, преди да продължи с осъществяването на сделката.

(5) Когато на клиент, който не притежава необходимите знания и опит, се предлагат образователни инструменти, уебинари или платформи за симулативна търговия с цел повишаване на знанията му, инвестиционният посредник впоследствие определя дали клиентът притежава необходимите знания относно планираната инвестиционна услуга или продукт, като извърши нова оценка на целесъобразността,

съсредоточена върху неговото/нейното ниво на знания. Тези образователни инструменти не трябва да бъдат структурирани по такъв начин, че да са насочени конкретно към подобряване на способността на клиента да дава правилни отговори на предварително определен набор от въпроси, тъй като това може да доведе до заобикаляне на задължението на посредника да оценява знанията и опита на клиента относно предлаганите или търсените инвестиционни продукти.

(6) Когато в политиките и процедурите на инвестиционния посредник се предвижда възможност да се приемат нареждания на клиенти за сключване на сделката след издаването на предупреждение, инвестиционният посредник следва да оцени цялостната ефективност на предупрежденията, като направи оценка на съотношението на предупрежденията, които са последвани от сделка, спрямо общия брой на всички издадени предупреждения, и при необходимост да направи промени в съответните политики и процедури.

Чл. 97р. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) Инвестиционният посредник гарантира, че лицата, които извършват оценка за целесъобразност, разбират своите задължения при извършване на тази оценка и притежават адекватно ниво на умения, знания и експертен опит, включително достатъчно познания за съответните нормативни изисквания и процедури, за да изпълняват своите задължения.

(2) Инвестиционният посредник провежда редовно обучения на лицата по ал. 1.

(3) Когато използва информационни системи в процеса на извършване на оценка за целесъобразност, инвестиционният посредник гарантира, че служителите, които участват в разработването на автоматизираните инструменти:

1. разбират добре технологиите и алгоритмите, използвани за извършване на автоматизирана оценка, като са в състояние да разберат обстановката, рисковете и правилата зад алгоритмите, стоящи в основата на автоматизираната оценка;

2. разбират и са способни да анализират автоматизираната оценка, генерирана от алгоритмите.

Чл. 97с. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) Инвестиционният посредник приема подходящи мерки, за да гарантира, че може да определи ситуациите, при които е необходимо да се извърши оценка за целесъобразност, и да избягва извършването на такава оценка в ситуации, при които трябва да се извърши оценка на уместността.

(2) Инвестиционният посредник приема и прилага политики и процедури, за да определи кои от неговите инвестиционни продукти могат да се считат за сложни и несложни за целите на изискванията за целесъобразност.

(3) Инвестиционният посредник категоризира финансовите инструменти като „други несложни финансови продукти“ само ако те отговарят на всички критерии, предвидени в чл. 57 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

Чл. 97т. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) Инвестиционният посредник разполага с подходящи механизми за мониторинг и контрол, за да гарантира спазването на изискванията за целесъобразност.

Чл. 97у. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) (1) Инвестиционният посредник въвежда организация за съхранение и поддържа архив, свързан с оценката за целесъобразност, в който се включва информацията, която се събира от клиенти, и предоставяните услуги, във връзка с които е направена тази оценка.

(2) Инвестиционният посредник гарантира, че:

1. организацията за поддържане на архива по ал. 1 позволява откриване на грешки при оценката за целесъобразност;

2. архивът по ал. 1 е достъпен за съответните служители на инвестиционния посредник.

Чл. 97ф. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) Изискванията по чл. 97а - 97у не се прилагат спрямо клиентите, за които:

1. в политиките и процедурите на инвестиционния посредник се предвижда, че посредникът ще упражнява правото си по чл. 56, параграф 1, ал. 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565;

2. инвестиционният посредник предоставя услуги при условията на чл. 79, ал. 5 от ЗПФИ.

Раздел III

Критерии по чл. 79, ал. 5, т. 1, букви „б“, „в“ и „д“ от ЗПФИ

Чл. 98. Инвестиционният посредник прилага критериите по т. 12, съответно т. 13 от Насоките за сложните дългови инструменти и структурираните депозити (ESMA/2015/1787), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари, за определяне на дълговите инструменти по чл. 79, ал. 5, т. 1, букви „б“ и „в“ от ЗПФИ с вграден деривативен инструмент, съответно със структура, поради която за клиента е трудно да разбере свързания риск, и критериите по т. 14, съответно т. 15 от същите насоки за определяне на структурираните депозити по чл. 79, ал. 5, т. 1, буква „д“ от ЗПФИ със структура, поради която за клиента е трудно да разбере риска за възвръщаемостта, съответно разходите от предсрочно излизане от инвестицията.

Глава пета

ОБВЪРЗАНИ АГЕНТИ

Чл. 99. (1) Инвестиционният посредник осигурява, че обвързан агент - физическо лице, вписан в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗКФН и с който е сключил договор:

1. когато извършва инвестиционни услуги или дейности по чл. 33, ал. 1, т. 1 - 3 от ЗПФИ, изпълнява критериите по чл. 66;

2. когато извършва инвестиционни услуги или дейности по чл. 33, ал. 1, т. 4 от ЗПФИ, изпълнява критериите по чл. 68.

(2) Инвестиционният посредник осигурява, че обвързан агент - търговско дружество, вписан в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗКФН, създава подходяща организация:

1. когато извършва инвестиционни услуги или дейности по чл. 33, ал. 1, т. 1 - 3 от ЗПФИ да изпълнява критериите по чл. 66;

2. когато извършва инвестиционни услуги или дейности по чл. 33, ал. 1, т. 4 от ЗПФИ да изпълнява критериите по чл. 68 и да има сключен трудов договор с лице, което притежава сертификат за инвестиционен консултант.

(3) Инвестиционният посредник представя в Комисията заверен препис от договора по чл. 34 от ЗПФИ в срок 3 работни дни от неговото сключване, както и при всяко последващо негово изменение и допълнение.

Глава шеста

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРАКТИКИТЕ НА КРЪСТОСАНИ ПРОДАЖБИ

Чл. 100. (1) При предоставяне на пакет или пакетен продукт инвестиционният посредник предоставя на клиента в писмен вид информация за таксите и разходите, както на пакета или пакетния продукт, така и на съставните продукти.

(2) Информацията по ал. 1 включва разбивка на всички разходи, свързани с покупката на пакета или пакетния продукт, както и на съставните продукти. В случай че разходите не могат да бъдат изчислени с точност преди покупката на пакета или пакетния продукт, инвестиционният посредник изготвя и представя на клиента разумна прогноза за тях.

(3) Информацията по ал. 1 се предоставя от лице по чл. 65, ал. 1 в достатъчен срок преди сключване на договор с клиента за пакет или пакетен продукт или за съставен продукт. Клиентът трябва да разполага с достатъчно време, за да вземе информирано решение.

(4) Информацията по ал. 1 се предоставя по ясен и разбираем начин. В случай че информацията съдържа техническа терминология, тя се разяснява на клиента.

Чл. 101. (1) Когато рекламира съставен продукт, инвестиционният посредник разкрива информация за таксите и разходите на всички съставни продукти, така че клиентът да е в състояние да разбере въздействието на таксите и разходите при закупуване на пакета или пакетния продукт.

(2) Информацията в рекламните материали за таксите и разходите на всеки от съставните продукти се представя по начин, който гарантира еднаква видимост на информацията.

(3) В случай че продажбата се извършва чрез интернет или чрез друг канал, без пряко участие на продавач, инвестиционният посредник предоставя информацията за таксите и разходите на съставните продукти, формиращи пакета или пакетния продукт, своевременно и по начин, който гарантира еднаква видимост на информацията.

(4) Инвестиционният посредник предоставя информацията по ал. 1 по начин, който не е подвеждащ или не прикрива реалните разходи за клиента, нито възпрепятства разумното сравнение с алтернативни продукти.

Чл. 102. (1) Инвестиционният посредник предоставя на клиента в писмен вид информация за характеристиките и рисковете, които не са свързани с такси и разходи, на пакета или пакетния продукт и на съставните продукти и по какъв начин рисковете се променят в резултат на покупката на пакет или пакетен продукт, а не на съставни продукти.

(2) За информацията по ал. 1 се прилага чл. 100, ал. 3 и 4 и чл. 101, ал. 4.

Чл. 103. Инвестиционният посредник предоставя на клиента информация дали е възможно да закупи съставни продукти или пакети поотделно, както и информация дали закупуването на един от съставните продукти е необходимо условие за закупуването на друг продукт на инвестиционния посредник.

Чл. 104. (1) Инвестиционният посредник изготвя вариантите за покупка по начин, който позволява на клиента активно да избира какво да закупи и да взема информирано решение за купуване на пакет или пакетен продукт или на съставен продукт.

(2) Не се допуска предлагане на пакети или пакетни продукти с предварително отбелязани полета (онлайн или във всякакъв друг документ за продажба).

(3) Инвестиционният посредник не трябва да въвежда в заблуждение клиента, че покупката на пакета или пакетния продукт е задължителна.

Чл. 105. Инвестиционният посредник приема и прилага подходящи модели на възнаграждение и стимули за продажби, които насърчават отговорно бизнес поведение, справедливо третиране на клиента и избягване на конфликти на интереси за служителите, които продават пакети или пакетни продукти.

Чл. 106. Инвестиционният посредник гарантира, че ако за един продукт при самостоятелната му продажба се предоставя право на отказ или право на разваляне на договора, тези права продължават да се прилагат за този продукт и когато е част от пакет или пакетен продукт.

Чл. 107. По искане на клиент инвестиционният посредник разделя съставните продукти от един пакет или пакетен продукт, без да е необходимо клиентът да дължи непропорционални неустойки, освен ако естеството на отделните съставни продукти не позволява такова разделяне.

Глава седма

ПУБЛИКУВАНЕ НА НЕИЗПЪЛНЕНО ЛИМИТИРАНО НАРЕЖДАНЕ НА КЛИЕНТ

Чл. 108. (1) В случаите по чл. 88 от ЗПФИ инвестиционният посредник подава заявление до заместник-председателя за освобождаване от задължението за публично

оповестяване на нареждането на клиента по реда на чл. 70 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565. Към заявлението се прилагат документи, доказващи наличие на основание за освобождаване.

(2) Комисията по предложение на заместник-председателя освобождава инвестиционния посредник от задължението му за публично оповестяване на лимитирани нареждания по чл. 88, ал. 1 от ЗПФИ, когато подаденото нареждане е голямо по обем в сравнение с нормалния пазарен обем, определен в чл. 4 от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 173/84 от 12 юни 2014 г.).

(3) Ако представените данни или документи са непълни или нередовни или е нужна допълнителна информация или доказателства за верността на данните, заместник-председателят изпраща на заявителя съобщение за констатираните непълноти или несъответствия или за исканата допълнителна информация и документи и определя срок за отстраняването им, който не може да бъде по-кратък от 3 работни дни и по-дълъг от 5 работни дни.

(4) Ако съобщението по ал. 3 не бъде прието на посочения от заявителя адрес за кореспонденция, срокът за представянето на данните или документите тече от поставянето на съобщението на специално определено за целта място в сградата на Комисията. Последното обстоятелство се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на Комисията.

(5) Комисията по предложение на заместник-председателя се произнася по заявлението в срок до 5 работни дни, а когато са били поискани допълнителни данни и документи - от получаването им, съответно от изтичане на срока по ал. 3.

Глава осма

ДЕЙНОСТ НА РЕГИСТРАЦИОНЕН АГЕНТ

Чл. 109. (1) Инвестиционният посредник извършва дейност на регистрационен агент, когато въз основа на писмен договор с клиента подава в съответните депозитарни институции данни и документи за регистриране на:

1. сделки с финансови инструменти, предварително сключени пряко между страните;

2. прехвърляне на безналични финансови инструменти при дарение и наследяване;

3. промяна на данни за притежателите на безналични финансови инструменти, поправка на сгрешени данни, издаване на дубликати от удостоверителни документи и други действия, предвидени в правилника на съответната депозитарна институция.

(2) В случаите по ал. 1 лицата, съответно техните представители, подписват необходимите документи в присъствието на лице по чл. 65, ал. 1, след като бъде проверена самоличността им по реда на Закона за мерките срещу изпирането на пари и правилника за прилагането му.

(3) Лице от звеното за проверка на съответствието в инвестиционния посредник проверява дали договорът по ал. 1 съответства на изискванията на наредбата.

Чл. 110. Инвестиционният посредник може да извършва проверка в централен депозитар на ценни книжа за притежаваните от лице финансови инструменти, с което няма сключен договор по чл. 109, ал. 1, въз основа на писмено заявление. Член 109, ал. 2 се прилага съответно.

Чл. 111. Прехвърлителят и приобретателят на финансовите инструменти в случаите по чл. 109, ал. 1 могат да бъдат представлявани пред инвестиционния посредник, който извършва дейност на регистрационен агент, от лица, изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно при спазване изискванията на чл. 59.

Чл. 112. Инвестиционният посредник, извършващ дейност на регистрационен агент, отказва да подпише договор по чл. 109, ал. 1 с клиент и да приеме документи за извършване на регистрации, ако:

1. не са налице всички необходими данни и документи, представените документи съдържат очевидни нередовности или в данните има неточности и противоречия;
2. налице е съмнение за ненадлежна идентификация или представителство.

Чл. 113. (1) За дейността си на регистрационен агент инвестиционният посредник събира такси по определена от него тарифа. Тарифата се излага на видно и достъпно място в помещението, в което инвестиционният посредник приема клиенти, и в срок 3 работни дни от приемането ѝ се публикува на интернет страницата на инвестиционния посредник.

(2) По искане на продавача и при съгласие на купувача при покупко-продажба на безналични финансови инструменти по чл. 109, ал. 1, т. 1 сумата, представляваща продажната цена по сделката, се депозира при инвестиционния посредник - регистрационен агент, до регистрирането на сделката в централен депозитар на ценни книжа. Инвестиционният посредник уведомява страните по сделката за тази възможност. В случаите по изречение първо се прилагат съответно правилата за съхранение на клиентски парични средства.

Чл. 114. (Доп. - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) Изискванията на глава четвърта от наредбата, както и глава седма от ЗПФИ, с изключение на чл. 58, чл. 70, ал. 1, чл. 71, ал. 1, чл. 76, 90 и 91 от ЗПФИ, не се прилагат в случаите, когато инвестиционният посредник предоставя услуги като регистрационен агент.

Глава девета

МИНИМАЛНО СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОГОВОРА ПРИ МАРЖИН ПОКУПКИ И КЪСИ ПРОДАЖБИ. ЕЖЕДНЕВНА ОТЧЕТНОСТ. ПРОЦЕДУРИ

Чл. 115. (1) Инвестиционният посредник извършва маржин покупки за сметка на клиента въз основа на писмен договор.

(2) Договорът за извършване на маржин покупки включва най-малко:

1. информация относно възможните загуби;
2. условията и реда за водене на отчетност във връзка с маржин покупки;
3. условията и реда за разпореждане с финансовите инструменти, използвани при маржин покупки;
4. разходите по маржин заема и метода за изчисляването им;
5. честотата на изчисляване на лихвата по маржин заема;
6. сроковете и начина на плащане на лихвата и другите разходи по маржин заема;
7. размера на маржин изискванията;
8. реда, сроковете и начина за изпълнение на маржин изискванията;
9. основанията и реда за промяна и прекратяване на договора;
10. условията и реда за удовлетворяване на инвестиционния посредник от предоставеното обезпечение при неизпълнение от страна на клиента;
11. клауза, че клиентът е наясно с рисковете, свързани с осъществяването на маржин покупките;
12. максимален размер на задължението на клиента към инвестиционния посредник по заема;
13. срок на договора.

(3) Инвестиционният посредник не допуска сумарните задължения на непрофесионален клиент във връзка с маржин покупки да са по-големи от първоначалното изискване при маржин покупки.

Чл. 116. Инвестиционният посредник извършва ежедневна оценка на финансовите инструменти, използвани при маржин покупки. Оценката на финансовите инструменти се извършва по начин, определен в договора.

Чл. 117. (1) Инвестиционният посредник извършва къси продажби за сметка на клиент въз основа на писмен договор.

(2) Договорът за извършване на къси продажби включва най-малко:

1. информация за възможността клиентът да дължи на инвестиционния посредник по-голям размер парични средства от получените при късите продажби;
2. задължението на инвестиционния посредник да достави финансовите инструменти, необходими за сетълмента на късите продажби;
3. стойността на първоначалните и поддържащите изисквания за къси продажби;
4. реда, сроковете и начина за изпълнение на изискванията за къси продажби;
5. условията и реда за водене на отчетност при извършване на къси продажби;
6. условията и реда за разпореждане с финансовите инструменти, използвани при извършване на къси продажби;
7. основанията и реда за промяна и прекратяване на договора за извършване на къси продажби;
8. условията и реда за удовлетворяване на инвестиционния посредник от предоставеното обезпечение при неизпълнение от страна на клиента;
9. клауза, че клиентът е наясно с рисковете, свързани с късите продажби;
10. начините за определяне на възнаграждението на инвестиционния посредник;
11. условията и реда за връщане на финансовите инструменти при поискване от инвестиционния посредник;
12. срок на договора.

Чл. 118. Инвестиционният посредник извършва ежедневна оценка на финансовите инструменти, използвани при извършване на къси продажби. Оценката на финансовите инструменти се извършва по начин, определен в договора.

Чл. 119. Инвестиционният посредник приема и прилага правила относно извършването на маржин покупки и къси продажби, с които определя:

1. условията и реда за водене на отчетност във връзка с извършването на маржин покупки и къси продажби;
2. реда, сроковете и начина за изпълнение на първоначалните и поддържащите изисквания при маржин покупки и къси продажби;
3. условията и реда за разпореждане с парични средства и/или финансовите инструменти, използвани при маржин покупки и къси продажби;
4. източниците на парични средства и/или финансови инструменти, използвани при маржин покупки и къси продажби;
5. необходимата информация относно финансовото състояние на клиента с цел определяне на максималния размер на задължението му по заем за маржин покупки;
6. условията и реда за предоставяне на допълнително обезпечение;
7. реда за оценка на финансовите инструменти, използвани при маржин покупки и къси продажби.

Чл. 120. Преди подписване на договор по чл. 115 или по чл. 117 инвестиционният посредник е длъжен да предостави на клиента писмено разяснение на механизма на осъществяване на маржин покупки, съответно на късите продажби, и на свързаните с тях рискове. Клиентът удостоверява писмено, че е получил информацията по изречение първо.

Чл. 121. (Отм. - ДВ, бр. 68 от 2021 г.) .

Глава десета

ВОДЕНЕ НА ОТЧЕТНОСТ

Чл. 122. (1) Инвестиционният посредник присвоява един уникален номер на всеки свой клиент и води регистър на клиентите.

(2) Инвестиционният посредник вписва в регистъра на клиентите най-малко следните данни:

1. уникалният номер;
2. трите имена, ЕГН, местожителство и адрес, съответно наименование, ЕИК, седалище и адрес на клиента, а ако клиентът е чуждестранно лице - аналогични идентификационни данни;
3. данни за категоризацията на клиента като професионален, непрофесионален или приемлива насрещна страна;
4. идентификационни данни за представителя или пълномощника на клиента, номер и дата на пълномощното, като инвестиционният посредник може да присвои един уникален номер и на представителя или на пълномощника;
5. други данни, свързани с тяхната идентификация, които инвестиционният посредник е длъжен да събира и съхранява съгласно изискванията на Закона за мерките срещу изпирането на пари и правилника за прилагането му.

Чл. 123. За дейността си като регистрационен агент по чл. 109, ал. 1, т. 1 и 2 инвестиционният посредник води дневник, в който се вписват най-малко следните данни:

1. датата на подаване и уникален номер на искането на прехвърлителя и приобретателя за прехвърляне на финансови инструменти;
2. уникален номер на прехвърлителя и на неговия представител или пълномощник;
3. уникален номер на приобретателя и на неговия представител или пълномощник;
4. вид на сделката;
5. вид, емитент или уникален код на емисията или наименование на инструмента, съответно характеристики на деривативния финансов инструмент и брой на финансовите инструменти - предмет на прехвърлянето;
6. единична цена и обща стойност на сделката при покупка и продажба и при други възмездни сделки (единична пазарна цена и обща стойност на заменяните финансови инструменти);
7. име на лицето, приело искането за прехвърляне и сверило данните по т. 1 - 6 с първичните документи и извършило вписването в дневника;
8. дата на регистрация на прехвърлянето на финансовите инструменти и номер на прехвърлянето в депозитарната институция;
9. име на лицето, сверило данните по т. 8 с първичните документи и извършило вписването в дневника.

Чл. 124. Инвестиционният посредник, който сключва договори за обратно изкупуване на финансови инструменти (репо сделки), води отчетност за тях, съдържаща най-малко следните данни:

1. уникален номер на продавача по договора и на неговия представител;
2. уникален номер на купувача по договора и на неговия представител;
3. вид, емитент или уникален код на емисията или наименование на инструмента, съответно характеристики на деривативния финансов инструмент и брой на финансовите инструменти - предмет на договора;
4. обезпечение по договора;
5. срок на договора;
6. име на лицето, извършило вписването.

Чл. 125. Инвестиционният посредник, който осъществява представителство на притежатели на финансови инструменти пред техния емитент и представителство на общи събрания на притежателите на финансови инструменти, води отчетност със следното минимално съдържание:

1. емитент и вид на финансовите инструменти;

2. уникален номер на упълномощителите;
3. дата на общото събрание на притежателите на финансови инструменти или на извършване на действия от името и за сметка на представляваните пред емитента;
4. име на лицето, извършило вписването.

Чл. 126. Инвестиционният посредник поддържа система за водене на ежедневна отчетност относно балансовете и задбалансовете си активи и пасиви, както и на приходите и разходите.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (Доп. - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) По смисъла на тази наредба:

1. **„Въвеждане в работа“** е всяка инициатива или програма за подготовка на член на управителен или контролен орган за конкретна нова длъжност в управителния орган, съответно контролния орган на инвестиционен посредник.

2. **„Географски произход“** е регионът, в който лицето е придобило своята култура, образование или професионален опит.

3. **„Лица, които работят по договор за инвестиционния посредник“** са:

а) членовете на управителния орган на инвестиционния посредник;

б) служители на инвестиционния посредник и всяко лице, чиито услуги са предоставени и са под контрола на инвестиционния посредник и което участва в предоставянето на инвестиционни услуги и дейности;

в) физическо лице, което е пряко заето с предоставянето на услуги на инвестиционния посредник по силата на споразумение за възлагане на изпълнението на функции на трето лице за целите на предоставяните от инвестиционния посредник инвестиционни услуги или дейности.

4. **„Къса продажба“** е продажба по смисъла на член 2, параграф 1, буква „б“ от Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. относно късите продажби и някои аспекти на суапите за кредитно неизпълнение (ОВ, L 86/1 от 24 март 2012 г.) (Регламент № 236/2012 г.), при която инвестиционният посредник се е задължил да достави финансовите инструменти, необходими за сетълмента на късата продажба.

5. **„Маржин покупка“** е покупка на финансови инструменти, извършена от инвестиционен посредник за сметка на негов клиент, при която за заплащане на финансовите инструменти клиентът ползва паричен заем от инвестиционния посредник.

6. **„Многообразие“** е ситуация, в която характеристиките на членовете на управителния орган и на контролния орган, включително техните възраст, пол, географски произход, образование и професионален опит, се различават дотолкова, че да се осигури разнообразие на мнения в управителния орган и контролния орган.

7. **„Независимост“** е модел на поведение, който се проявява при обсъждане и вземане на решения в рамките на управителния орган и на контролния орган и се изразява във вземането на тези решения по вътрешно убеждение и в съответствие със закона.

8. **„Оценка за уместност“** означава целият процес на събиране на информация относно даден клиент и последващата оценка от страна на инвестиционния посредник дали даден инвестиционен продукт е подходящ за този клиент, основана и на задълбоченото разбиране от инвестиционния посредник на продуктите, които може да препоръча на клиента или в които може да инвестира от негово име.

9. **„Пакет“** са продукти и/или услуги, които се предлагат едновременно, като същите са налични и поотделно и клиентът запазва правото си на избор да закупи от инвестиционния посредник всеки един компонент от пакета поотделно.

10. **„Пакетен продукт“** са продукти и/или услуги, които се предлагат едновременно и най-малко един от предлаганите продукти или услуги не е наличен отделно за клиента.

11. „Под наблюдение“ е предоставяне на услуги на клиенти под отговорността на наблюдаващия служител на инвестиционния посредник, който притежава подходяща квалификация и опит.

12. „Подходящ опит“ е изпълнение на задължения във връзка с предоставяне на информация относно финансови инструменти, инвестиционни съвети на клиенти или инвестиционни или допълнителни услуги най-малко 6 месеца въз основа на пълно работно време.

13. „Пригодност“ е степента, в която за дадено лице се счита, че притежава добра репутация и поотделно и колективно с други лица достатъчно знания, умения и опит, съответстващи на спецификата на осъществяваните от инвестиционния посредник дейности и основните рискове, на които той е изложен или може да бъде изложен. Пригодността обхваща и изискване лицето да е честно, почтено и независимо, както и неговата способност да отдели достатъчно време за изпълнение на задълженията си в инвестиционния посредник.

14. „Робо съвет“ означава (пълно или частично) предоставяне на инвестиционни съвети или услуги по управление на портфейл чрез автоматизирана или полуавтоматизирана система, използвана като инструмент за обслужване на клиентите.

15. „Съставен продукт“ е отделният продукт и/или услуга, който представлява част от пакета или пакетния продукт.

16. (нова - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) „Инвестиционен продукт“ е финансов инструмент или структуриран депозит.

17. (нова - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) „Оценка за целесъобразност“ означава процесът на събиране на информация от клиента, съответно от потенциалния клиент, за неговите знания и опит във връзка с инвестиционните услуги, свързани с конкретния вид продукт или услуга, които се предлагат или търсят, така че инвестиционният посредник да може да прецени дали инвестиционната услуга или продукт са подходящи за клиента.

§ 2. (1) Всеки документ, който тази наредба изисква да бъде съставен в писмена форма, може да бъде съставен като електронен документ, при условие че е подписан съгласно ЗЕДЕУУ и е осигурено съответното спазване на другите изисквания на наредбата.

(2) В случаите, когато електронният документ съдържа електронно изявление, адресатът на което е Комисията или заместник-председателят, то се подписва с квалифициран електронен подпис.

§ 3. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.; доп., бр. 90 от 2023 г.; доп., бр. 90 от 2024 г.) С тази наредба се осигурява прилагането на следните насоки:

1. Насоките за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2021/06; ЕОЦКП35-36-2319), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари и Европейския банков орган;

2. Насоките за сложните дългови инструменти и структурираните депозити (ESMA/2015/1787 BG), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари;

3. Насоките относно практики на кръстосани продажби (ESMA/2016/574 BG), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари;

4. Насоките за оценяването на знанията и компетентността (ESMA/2015/1886 BG), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари;

5. Насоките относно определени аспекти на изискванията на MiFID за годност (ESMA35-43-1163 BG), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари;

6. Насоките относно определени аспекти на изискванията на ДПФИ II, свързани със звеното за проверка на съответствието (ESMA35-36-1952 BG), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари;

7. Насоките за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“ (ESMA50-164-4285 BG), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари;

8. Насоките относно вътрешното управление съгласно Директива (ЕС) 2019/2034 (EBA/GL/2021/14), издадени от Европейския банков орган;

9. Насоките относно определени аспекти на изискванията на ДПФИ II за целесъобразност и освобождаване само за изпълнение (ESMA35-43-3006), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари.

10. (нова - ДВ, бр. 90 от 2023 г.) Насоките относно определени аспекти на изискванията на MiFID за годност (ESMA35-43-3172), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари.

11. (Нова - ДВ, бр. 90 от 2024 г.) Насоките за отчитане съгласно РЕПИ (ESMA74-362-2281), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари;

12. (Нова - ДВ, бр. 90 от 2024 г.) Насоките относно прехвърлянето на данни между регистрите на трансакции съгласно Регламента за европейската пазарна инфраструктура и Регламента относно СФЦК (ESMA74-362-2351), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. (1) Инвестиционните посредници по чл. 10, ал. 1 и 2 от ЗПФИ извършват обучение и оценка на пригодността на членовете на управителните органи и на контролните органи и на лицата по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ, за които не е извършвана оценка на пригодност и които са назначени преди влизане в сила на наредбата, в срок до 12 месеца от влизането ѝ в сила, а значимите инвестиционни посредници в срок до 6 месеца от влизането ѝ в сила.

(2) Инвестиционните посредници по чл. 10, ал. 3 от ЗПФИ, финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност извършват обучение и оценка на пригодността на членовете на управителните органи и на контролните органи, назначени преди влизане в сила на наредбата, в срок до една година от влизането ѝ в сила.

(3) Резултатите от извършените оценки на пригодността по ал. 1 и 2 се представят в Комисията в срок 7 работни дни от извършването им.

§ 4. Инвестиционните посредници, финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност изготвят вътрешните правила, политиките и процедурите по наредбата в срок до шест месеца от влизането ѝ в сила.

§ 5. Изискванията на тази наредба не се прилагат за започнали преди влизането ѝ в сила производства.

§ 6. В Наредба № 50 от 2015 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им (обн., ДВ, бр. 52 от 2015 г.; доп., бр. 63 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 11 и 66 от 2019 г.) в чл. 15 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) За издаване на разрешение по чл. 61, ал. 3 от ЗПФИ инвестиционният посредник представя в комисията доказателства за покриване на изискванията по чл. 61, ал. 3 и 4 от ЗПФИ.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Комисията по предложение на заместник-председателя издава разрешението по чл. 61, ал. 3 от ЗПФИ при съответното прилагане на чл. 76.“

3. Алинеи 3 - 5 се отменят.

§ 7. Наредба № 38 от 2007 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (обн., ДВ, бр. 67 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 60 от 2008 г.; доп., бр. 39 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 89 от 2011 г., бр. 52 от 2015 г., бр. 4 от 2016 г.) се отменя.

§ 8. Наредба № 16 от 2004 г. за условията и реда за извършване на маржин покупки, къси продажби и заем на финансови инструменти (загл. изм. - ДВ, бр. 45 от 2008 г.) (обн., ДВ, бр. 65 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 45 от 2008 г., бр. 1 от 2013 г.; изм., бр. 52 от 2015 г.) се отменя.

§ 9. (Изм. - ДВ, бр. 48 от 2021 г.; изм., бр. 27 от 2022 г., в сила от 05.04.2022 г.) Наредбата се издава на основание чл. 4а, ал. 2, чл. 15, ал. 8, чл. 17, ал. 2, чл. 35, ал. 3, чл. 61, ал. 2, т. 4, чл. 62, ал. 1, чл. 64, ал. 8, чл. 68, ал. 2 и 3, чл. 69, ал. 2, чл. 74, ал. 3, чл. 77, ал. 8 и 9, чл. 79, ал. 10, чл. 81, чл. 82, ал. 14, чл. 88, ал. 3, чл. 228а, ал. 2 и чл. 232, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти и е приета с Решение № 210-Н от 21.05.2020 г. на Комисията за финансов надзор.

Председател: Бойко Атанасов

**Приложение № 1 към чл. 12, ал. 1 и чл. 31, ал. 9
(Доп. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.)
Минимално съдържание на информацията по чл. 12, ал. 1 и
чл. 31, ал. 9**

I. Данни за лицето и за инвестиционния посредник:

1. Лични данни на лицето:

1.1. Имена;

1.2. Пол;

1.3. Място и дата на раждане;

1.4. Адрес и данни за контакт;

1.5. Националност;

1.6. ЕГН, съответно личен идентификационен номер;

2. Информация за длъжността:

2.1. Наименование на длъжността;

2.2. Функция на конкретната длъжност (посочва се дали длъжността е за член на управителен орган, съответно на контролен орган, със или без изпълнителни функции, както и дали се отнася за лице по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ);

2.3. Копие на сключения договор за заемане на съответната длъжност или проект на договор, ако такъв не е подписан;

2.4. Информация дали съответният член на управителен орган, съответно на контролен орган, заменя друг член на управителен орган, съответно на контролен орган, когато е приложимо;

3. Информация за лица, които са дали препоръки:

3.1. За физическо лице - имена, а за юридическо лице - наименование;

3.2. Адрес и данни за контакт;

3.3. Естество на взаимоотношение, което са имали или имат лицето, което е дало препоръката, и лицето, за което е дадена препоръката.

II. Оценка на пригодността от страна на инвестиционния посредник:

1. Резултати от всяка извършена оценка на пригодност, включително обосновка на резултатите;

2. Информация дали инвестиционният посредник се определя като значим;

3. Лице за контакт с инвестиционния посредник.

III. Знания, умения и опит:

1. Автобиография, която съдържа данни за придобити образование и квалификации и за професионалния опит (включително името и характера на всички организации, за които е работило лицето, както и естеството и продължителността на изпълняваните функции, като по-специално се посочат дейностите, свързани с обхвата на съответната длъжност);

2. Резултати от извършената проверка за изпълнение на изискванията на чл. 13 и 14 от ЗПФИ относно знания, умения и опит.

IV. Репутация, честност, почтеност:

1. Свидетелство за съдимост или еквивалентен документ - за лицата, които не са български граждани, а за българските граждани липсата на осъждане се установява служебно освен при технологична невъзможност за служебно набавяне на свидетелство за съдимост;

2. Резултати от извършена проверка за изпълнение на изискванията на чл. 13 и 14 от ЗПФИ относно репутация, честност и почтеност за управителния орган, съответно за контролния орган;

3. Информация за предишна оценка на пригодност, ако е извършена от друг компетентен орган (идентификационни данни на този орган и доказателство за резултата от тази оценка).

V. Финансови и нефинансови интереси:

1. Информация относно финансови и нефинансови интереси, които биха могли да породят потенциални конфликти на интереси;

2. Ако бъде установен съществен конфликт на интереси, инвестиционният посредник предоставя информация относно мерките за предотвратяване, установяване и управление на конфликта на интереси.

VI. Отделяне на време:

1. Информация относно минималното време, което член на управителния орган, съответно на контролния орган, или лице по чл. 68, ал. 1 от ЗПФИ, ще отделя за изпълнение на функциите в инвестиционния посредник, като информацията трябва да включва годишни и месечни стойности;

2. Списък на други длъжности и функции, които лицето заема/изпълнява, както и приблизителното време, което отделя за тях.

VII. Колективни знания, умения и опит на управителния орган, съответно на контролния орган:

1. Списък с имената на членовете на управителния орган, съответно на контролния орган, и кратко описание на техните функционални характеристики;

2. Резултати от извършената оценка на колективната пригодност на управителния орган, съответно на контролния орган, чрез матрицата по чл. 9, ал. 6, съответно методиката по чл. 9, ал. 6 включително описание на начина, по който управителният орган, съответно контролният орган, притежава достатъчно широкообхватен опит, както и установени слабости и мерки по чл. 13;

3. Друга относима информация.

Приложение № 2 към чл. 15, ал. 6

(Изм. - ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 03.05.2022 г.)

Списък на подлежащите на оценяване умения на членовете на управителния орган, съответно на контролния орган, на инвестиционния посредник

Умение	Описание на уменията на лицето
Автентичност	Думите съответстват на делата и се държи в съответствие със заявените лични ценности и убеждения. Открито говори за своите намерения и идеи, насърчава открит и честна среда и правилно информира контролния орган на инвестиционния посредник относно реалната ситуация, като в същото време съзнава рисковете и проблемите.
Език	Способност да общува устно по структуриран и традиционен начин и да пише на националния език или на работния език по местонахождение на инвестиционния посредник.
Решителност	Вземане на навременни и добре информирани решения, като действия

Умение	Описание на уменията на лицето
	незабавно или като възприема определен ход на действие, като изразява своето мнение, без да отлага.
Общуване	Способност да предава послание по разбираем и приемлив начин и в подходящата форма. Способност да се съсредоточава върху осигуряването и получаването на яснота и прозрачност и насърчава активната обратна връзка.
Преценка	Способност да преценява данни и различни варианти за действие и да прави логично заключение. Проучва, разпознава и разбира съществени елементи и въпроси. Притежава широк поглед върху нещата и е способен да гледа отвъд своята област на отговорност, особено когато се решават проблеми, които могат да застрашат непрекъснатостта на дейността.
Ориентация към клиентите и към качеството	Съсредоточава се върху осигуряването на качествена услуга и върху намиране на начини за подобряването ѝ. Установява и проучва потребностите на клиентите, гарантира клиентите да не поемат излишни рискове и урежда предоставянето на точна, пълна и балансирана информация на клиентите.
Лидерство	Предоставя инструкции и насоки на група, развива и поддържа работа в екип, мотивира и насърчава наличните човешки ресурси и гарантира, че персоналът притежава необходимата професионална компетентност за постигането на конкретна цел. Приема критика и дава възможност за критичен дебат.
Лоялност	Идентифицира се с инвестиционния посредник и проявява съпричастност. Показва, че може да отдели достатъчно време на своята работа и може правилно да изпълнява своите задължения, защитава интересите на инвестиционния посредник и действа обективно и критично. Разпознава и предвижда потенциални конфликти от личен и делови интерес.
Осведоменост относно външната среда	Следи развитията, йерархията и атмосферата в инвестиционния посредник. Притежава добра информираност относно съответните финансови, икономически, социални и други развития на национално и международно ниво, които могат да засегнат инвестиционния посредник, и интересите на заинтересованите страни и може ефективно да използва тази информация.
Водене на преговори	Идентифицира и открива общи интереси с оглед постигането на съгласие, като в същото време преследва целите на преговорите.
Убедителност	Способност да влияе на мнението на други, като прилага умение да убеждава и използва вроден авторитет и такт. Силна личност, която отстоява принципите си.
Работа в екип	Наясно е с интереса на групата и допринася за постигането на общия резултат. Работи добре като част от екип.
Стратегическа прозорливост	Способност да си състави реалистична представа за бъдещите развития и да я трансформира в дългосрочни цели. Отчита рисковете, на които е изложен инвестиционният посредник, и предприема подходящи мерки, за да ги контролира.
Устойчивост на стрес	Способност последователно да изпълнява задълженията си дори когато е под голямо напрежение и в периоди на несигурност.
Чувство на	Разбира вътрешните и външните интереси, оценява ги внимателно и

Умение	Описание на уменията на лицето
отговорност	ги взема предвид. Способност да учи и да осъзнава, че действията, които извършва, засягат интересите на заинтересованите страни.
Ръководене на заседания	Способност ефикасно и ефективно да ръководи заседания и да създава атмосфера, насърчаваща участието на всички при равни условия. Осведоменост относно задълженията и отговорността на другите.

Приложение № 3 към чл. 70, ал. 1

Примерен тематичен обхват на обучението по чл. 70, ал. 1

- I. Нормативните изисквания и вътрешните правила на инвестиционния посредник.
- II. Микроикономика и макроикономика:
  1. Икономически цикли, заетост, безработица, инфлация, реален и номинален БВП и търсене и предлагане;
  2. Пари, лихвени нива, финансова система, роля на Централната банка, търсене и предлагане на пари;
  3. Фискална и монетарна политика;
  4. Валутни курсове.
- III. Финансови пазари и финансови инструменти:
  1. Финансови пазари - същност, видове и функции;
  2. Участници на финансовите пазари;
  3. Регулиране на финансовия пазар в Република България;
  4. Инфраструктура на финансовите пазари - системи за търговия, търсене и предлагане на ценни книжа, правила за търговия, маржин покупки и къси продажби, приключване на сделки;
  5. Финансови инструменти - същност, видове и оценяване;
  6. Възвръщаемост и риск.
- IV. Анализ на финансови отчети:
  1. Принципи при изготвянето на финансовите отчети;
  2. Основни компоненти на финансовите отчети;
  3. Основни финансови коефициенти - ефективност, ликвидност, рентабилност и финансова автономност.
- V. Корпоративни финанси:
  1. Принципи на капиталово бюджетиране;
  2. Капиталова структура на дружество - основни финансови показатели, капиталова структура;
- VI. Основи на маркетинга и маркетингови стратегии:
  1. Принципи на маркетинга;
  2. Маркетингови стратегии.

Преходни и заключителни разпоредби към НАРЕДБА № 7 от 27.05.2021 г. за реда за придобиване, признаване и отнемане на правоспособност на брокерите на финансови инструменти и инвестиционните консултанти (ДВ, бр. 48 от 08.06.2021 г.)

§ 8. В Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (ДВ, бр. 51 от 2020 г.) в § 9 от преходните и заключителните разпоредби думите „чл. 77, ал. 6" се заменят с „чл. 77, ал. 8 и 10".

Заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за

ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ ДЕЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ

(ДВ, бр. 68 от 17.08.2021 г.)

§ 7. Лицата по чл. 1, ал. 4 изготвят и приемат правилата по чл. 40, правилата, политиките и процедурите по чл. 49, както и привеждат звената си за проверка на съответствието с приложимите изисквания на тази наредба в тримесечен срок от влизането ѝ в сила.

Заклучителни разпоредби към НАРЕДБА № 50 от 30.03.2022 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им

(ДВ, бр. 27 от 05.04.2022 г., в сила от 05.04.2022 г.)

§ 6. В Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (обн., ДВ, бр. 51 от 2020 г.; изм. и доп., бр. 48 и 68 от 2021 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 1 думите „**финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност с цел**“ се заменят с „**както и към инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги, съответно финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, с цел**“.

2. В наименованието на раздел I на глава втора след думите „**орган на инвестиционния посредник**“ се поставя запетая и се добавя „**на инвестиционния холдинг, на смесения финансов холдинг**“.

3. В чл. 9, ал. 5 изречение второ се изменя така: „**В случаите по чл. 61а, ал. 1 от ЗПФИ се оценява и дали цялостният състав на комитетите по чл. 61а, ал. 1 от ЗПФИ е подходящ.**“

4. В чл. 20, ал. 2, т. 1 думите „**чл. 61, ал. 2 и 3**“ се заменят с „**чл. 61а, ал. 1**“.

5. В чл. 33 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1 думите „**Финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност гарантират**“ се заменят с „**Инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги, съответно финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, гарантират**“;

б) в ал. 2 думите „**Финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност прилагат**“ се заменят с „**Инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги, съответно финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, прилагат**“.

б. В чл. 37 думите „**За финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност чл. 36**“ се заменят със „**За инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги, съответно финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, чл. 36**“.

7. В чл. 54, ал. 1, т. 13 след думите „**контролния орган на инвестиционния посредник**“ се поставя запетая и се добавя „**инвестиционния холдинг, смесения финансов холдинг**“.

8. В § 9 от преходните и заключителните разпоредби след думите „**чл. 130, ал. 1, т. 5**“ се поставя запетая и се добавя „**чл. 228а, ал. 2**“.

§ 8. Инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги изготвят вътрешните правила, политиките и процедурите по Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници в срок до шест месеца от влизането в сила на тази наредба.

Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 44 от 20.10.2011 г.

**за изискванията към дейността на колективните
инвестиционни схеми, управляващите дружества,
националните инвестиционни фондове и лицата,
управляващи алтернативни инвестиционни фондове
(ДВ, бр. 55 от 15.07.2022 г.)**

§ 117. В Наредба № 38 от 2020 г. (обн., ДВ, бр. 51 от 2020 г.; изм., бр. 48 и 68 от 2021 г. и бр. 26 и 27 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 4 след числото „52“ се поставя запетая и се добавя „58“.
2. В чл. 2, ал. 2 изречение трето се заличава.

**Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за
изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г.
за изискванията към дейността на инвестиционните
посредници
(ДВ, бр. 36 от 21.04.2023 г.)**

§ 7. Инвестиционните посредници и банките - инвестиционни посредници, привеждат дейността си в съответствие с изискванията на глава четвърта, раздел IIа в срок от 4 месеца от влизане в сила на тази наредба.

§ 8. (1) Инвестиционните посредници, депозитарите на колективни инвестиционни схеми, управляващите дружества, лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и самоуправляващите се алтернативни инвестиционни фондове, депозитарите на алтернативни инвестиционни фондове и депозитарите на националните инвестиционни фондове, пазарните оператори, централните депозитари на ценни книжа, одобрените механизми за докладване по чл. 1, т. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти и одобрените механизми за публикуване по чл. 1, т. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти извършват преглед и привеждат сключените до датата на влизане на тази наредба споразумения за възлагане на услуги „в облак“ на външни доставчици в съответствие с изискванията на Насоките за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“ (ESMA50-164-4285 BG) в срок до 1.06.2023 г.

(2) В случаите по ал. 1, ако прегледът на споразуменията за възлагане на дейности в облак на външни доставчици по отношение на критични или важни функции не бъде приключен в срок до 1.06.2023 г., лицата по ал. 1 уведомяват Комисията и предлагат мерки за приключването му, съответно план за прекратяване на споразуменията.

**Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за
изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г.
за изискванията към дейността на инвестиционните
посредници
(ДВ, бр. 90 от 27.10.2023 г.)**

§ 7. Инвестиционните посредници привеждат дейността си в съответствие с изискванията на тази наредба в тримесечен срок от датата на влизането ѝ в сила.

§ 8. (1) Инвестиционните посредници актуализират информацията по чл. 77, ал. 2, т. 9 за клиентите, с които имат сключени договори до датата на влизане в сила на тази наредба, не по-късно от следващия редовен преглед по чл. 81, който следва да извършат след изтичане на срока по § 7.

(2) Инвестиционните посредници предоставят възможност на клиентите да актуализират информацията по ал. 1 незабавно, ако клиентите изразят желание за това.

(3) Клиентите се считат за неутрални по отношение на устойчивостта до предоставяне на информацията по ал. 1. Инвестиционните посредници могат да препоръчват на тези клиенти продукти, които имат характеристики, свързани с устойчивостта, както и продукти, които нямат такива характеристики.

Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

(ДВ, бр. 90 от 25.10.2024 г.)

§ 4. Инвестиционните посредници, централните депозитари на ценни книжа, управляващите дружества и управляваните от тях колективни инвестиционни схеми, алтернативните инвестиционни фондове, лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, застрахователите, презастрахователите и пенсионноосигурителните дружества, както и нефинансовите контрагенти по чл. 2, т. 9 от Регламент (ЕС) № 648/2012 и нефинансовите контрагенти по чл. 3, т. 4 от Регламент (ЕС) 2015/2365, които не са лица по чл. 1, ал. 2, т. 2 и 3 от Закона за Комисията за финансов надзор, привеждат дейността си в съответствие с изискванията на тази наредба в срок до три месеца от датата на влизането ѝ в сила.